

Gospel of
John
in Navajo

PREVIEW

Gospel of
John
in Navajo

PREVIEW ONLY

PREVIEW ONLY

Gospel of John in Navajo

Navajo Bible © 2000 American Bible Society. All rights reserved. Bible text from the Navajo Bible is not to be reproduced in copies or otherwise by any means except as permitted in writing by American Bible Society, 101 North Independence Mall East, Floor 8, Philadelphia, PA 19106-2155 (www.americanbible.org).

Printed in the United States

JOHN 1

Saad jílinii éí diné dzizlijí'

¹Hodeeyáadi Saad jíljí, Saad éí Diyin God bił hojílqó, índa Saad éí Diyin God jíljí. ²T'áá éí hodeeyáadi Diyin God bił hojílqó; ³éí t'áá ałtsoní ájiilaa, índa dahólónígíí t'áálá'í nidi t'áá hádingo t'áadoo ḥa' ályaa da.

⁴Iiná hwii' hólqó, áko éí iinánígíí nihokáá' dine'é bá bee adinídíín. ⁵Éí adinídínígíí chahałheeł góne' adiıldíín, áko chahałheeł doo bidéélníí da.

⁶Diné léi' John

wolyéego Diyin God biníl'a'. ⁷Adinídíín hwee bééhodoozjíł biniyé jiniyá, adinídíín nilínii baa ch'íhozhdo'o'áalgo, diné t'áá ałtso hanahjí' da'iidooldlaqł biniyé. ⁸Hó éí doo adinídíín jíljí da, nidi adinídíín t'óó baa ch'íhozhdo'o'áál biniyé ho'deel'a'.

⁹Adinídíín t'áá aaníinii éí diné ts'ídá t'áá ałtso bá azhdiníldíín doogo nahasdzáán bikáa'jí' jiniyá;

¹⁰nihokáá' njigháá nít'éé', áadóó hwee nahasdzáán hazljjí', nidi nihokáá' dine'é t'áadoo hwéédahoosjíid da;

¹¹t'áá hohígíí baazhníyá, nidi t'áá hó hadine'é doo dahoniizjí' da. ¹²Nidi t'áá háiida bíí' jidooleełgo yee lá asłí'igíí éí házhi' yee hózhíigo hoodląago haa dzólíii éí Diyin God ba'áłchíní dooleełgo bee óhólníih baazhdiní'á. ¹³Éí doo dił bits'qádóó nidahaazhchjí' da, doo nidi ats'íis yinízinii bik'ehgo da, doo nidi diné iinízinii bik'ehgo da, nidi Diyin God bits'qádóó nidahaazhchjí'.

¹⁴Saadígíí éí diné dzizlíí', áádóó ajooba' áádóó t'áá aaníinii hwii' hadeezbingo nihitahgóó kékéhojít'íí nít'éé'; aTaa' nilíinii t'áálá'í bá yizchínígíí yee ayóó át'eei bee ayóó ájít'ehígíí daníil'íí'. ¹⁵John haa ch'ihoní'áago yéego haadzíí'go ání, Kót'éego haa haasdzíí'ii éí dií hó ájít'í, Shikéédéé' náájoodáałii éí shiláahgo ájít'é, háálá t'áá shítséedi hojílq. ¹⁶Hwee ajooba' doo nídínééshgóó hwii' hólóníi t'áá áníltso nihił k'ee'ąą nídílzhishgo nihee nídahoodleeł. ¹⁷Háálá bee haz'áanii éí Mózes binahji' aa deet'ąą, nidi ajooba' índa t'áá aaníinii éí Jesus Christ binahji' nihee hazlígíí'. ¹⁸Diné la'da hádąą' da doo Diyin God yiyiiltsąą da; biYe' t'áálá'í bá yizchínígíí éí aTaa' nilíinii ádýóltq'ii, éí t'éiyá ájít'eeegi haa ch'ihoní'á.

John Tó Yee Asíjhii nahalne'

(Mt. 3:1-12; Mk. 1:1-8; Lk. 3:1-18)

¹⁹Jew dine'é éí nááda'íiñihii índa Líívai dine'é la' Jerúsalemdóó John yich'í ada'as'a'go, Háishq' ánít'í? daaníigo níyahódééłkid yéędąą', kót'éego John ch'ihoni'ąą, ²⁰Shí doo Christ ásht'íí da, níigo t'áadoo nahont'iní, t'áá aaníigóó áadaa hoolne'. ²¹Áko nináádahódééłkid, Ákoshq' háí ánít'í? Da' Liláijahásh ánít'í? Áko ázhdííniid, Doo éí ásht'íí da. Áádóó nináádahódééłkidgo áadaaní, Diyin God yá halne'ii yígháhígíí, éí daats'í ánít'í? Áko, Dooda, náázhdo'o'niid. ²²Ákohgo índa ánáádahodoo'niid, Ákoshq' ts'ídá háí ánít'í? Bee nihił hólne', áko nidanihił'a'ígíí bee bił nídhodiiłnih. Ts'ídá ha'át'íí diníigo áadaa ch'ihonít'aah? ²³Áádóó ázhdííniid,

Bóhólñíihii bá honít’i’ii k’éhézdongo ádaahlééh,
níigo ła’ honoojíidi yéego ánínígíí biinéé’ nishl̄í,
t’áá Diyin God yá halne’ii Aizéiyah ádíniidígi át’éego.

²⁴Áko éí Férisii danilíinii bits’ájadéé’ nidabi’diis’ágo,
²⁵nidahódééłkidgo ádahañí, Christ, doodaii’ Iilájah,
doodaii’ Diyin God yá halne’ii doo nílíigoo ałdó’,
ha’át’éegoshq’ áko tó bee ísíjh? ²⁶John hanáánádzíi’go
áhodííniid, Shí lá éí tó bee asíjh ni, nidi ła’ akóo nihitah
dzizínígíí, doo hwéédahonohsin daígíí, ²⁷t’áá éí
shikéédéé’ náájoodáál, éí hakétl’óol k’e’deesh’algi doo
báqh nishl̄íj da. ²⁸Díí Jórdan tooh wónaanídí, Béthanii
hoolyéedi, John tó yee da’ííslí’ígi áhóót’íid.

Diyin God biDibé Yázhí jílínii

²⁹Náábiiskání John, éí Jesus hach’í’ yigáalgo jiiłtsá, áko
ázhdííniid, Jó’akon, Diyin God biDibé Yázhí jílínii
dahonol’í, éí nihokáá’ díne’é bibąąhági át’éii
yóó’iidii’ahiij jílh! ³⁰Díí kódíshníigo haa hweeshne’ígíí
ájít’í, Shikeédéé’ diné ła’ t’áá shiláahgo át’éii
náánáadáál, háálá hó éí shítséedi hojílq. ³¹Shí nidi doo
hwééhasin da nít’éé’, nidi Izrel dine’é bich’í’ yit’íni
í’dizhdoolnííł biniyé tó bee asíjhgo níyá. ³²Áko John
haa ch’ihoní’ąągo ání, Yádiłhił biyi’déé’ Nílch’í Diyinii
hasbídí nahalingo hak’ijí’ bidah hoolełgo yiııtsá, áko
t’áá ákwii dah neezdá. ³³Shí nidi doo hwééhasin da
nít’éé’, nidi Diyin God éí tó bee asíjh doo biniyé
shiníl’á’ígíí áshidiíniid, T’áá Nílch’í Diyinii hak’ijí’
bidah hoolełgo t’áá ákwii hak’i hoole’go
hwiiniłtsánígíí, t’áá éí Nílch’í Diyinii bee adzisíjh doo.

³⁴Áko t'áá shí yiiltsá, áadóó baa ch'ihoní'áqo ádíshní,
Díí Diyin God biYe' át'íí lá.

Ts'ídá átsé íhooł'aahii dzizlíj'ii

³⁵Náábiiskání John hóhooł'aahígíí nidilt'éego bił
nináádadzisdzí, ³⁶áko Jesus yigáałgo jinéél'íí'go
ázhdííniid, Jó'akon, Diyin God biDibé Yázhí jílíinii
honól'í! ³⁷Nít'éé' hóhooł'aahii ázhdííniidígíí
yidiizts'áq'go t'áá álah Jesus yikéé' dah dii'áazh.

³⁸Nít'éé' Jesus názyizgo bikéé' joo'ashgo hooltsáago
áhodííniid, Ha'át'iishq' hanohat? Áko ábizhdííniid,
Rábai (éí Na'nitiní jiníigo óolyé), háadishq' kéehót'í?

³⁹Áko áhodííniid, Tí'ákqó, t'áá nihí hwiidoołtséél.
Áadóó bił níjíkaigo sidáadi hojiiltsá, áadi bił
nidzíiztäqo hwhee ada'az'áq (hííłch'íí'go hanii shíí).
⁴⁰Nizhdilt'éego John yálти'go jidiizts'áq'go t'áá áko
Jesus bikéé' dashdii'ázhígíí éí la' Andrew át'í, Sáiman
Peter yił háá'áazh. ⁴¹Éí yił háá'áazh Sáiman wolyéhígíí
áltse bik'ízhníyáago ábizhdííniid, Mesáiyah
bik'íniit'áazh (éí Christ jiníigo óolyé). ⁴²Áadóó Andrew
éí bił hajíí'áazh Jesus bich'íí' bił jiní'áazh, áko Jesus
honéél'íí'go áhodííniid, Jó, Sáiman, John biye' ánít'íí'
lá. Síifas yinilyée doo (éí Peter ałdó' wolyé, éí tsé
jiníigo óolyé).

Philip áadóó Natháneiyel bíká áhodoo'niid

⁴³Náábiiskání Jesus éí Gáliliigóó deeshááł niizíí'. Áko
áadi Philip bik'ízhníyáago ábizhdííniid, Shikéé' yínááł.

⁴⁴Kin haal'á Bethséyida hoolyéédóó Philip naaghá,
Andrew áadóó Peter ałdó' t'áá áadóó naa'aash. ⁴⁵Philip
éí Natháneiyel bik'ízhníyáago ábizhdííniid, Bee

haz'áanii biyi' Mózes yee ak'e'ashchínígíí índa Diyin God yá dahalne'ii ałdó' yee ak'eda'ashchíjigo yaa dahoolne'ígií bik'íniikai, éí Názarethdóó Jesus, Jóseph biye' jílínii ájít'íí lá. ⁴⁶Nít'éé' Natháneiyel áhodííniid, Da' Názarethdóó ha'át'ihída yá'át'eehiish t'áá hodoolee? Áko Philip áhodííniid, Tí', t'áá ni nił béeħodoozjíł. ⁴⁷Nít'éé' Jesus éí Natháneiyel hach'í yigáalgo jiiltsáago ábijiní, Jó'akon, dahanolíí, eii t'áá aaníí Ízrel dine'é lá', anót'aah bii' ádinii niljíí lá!

⁴⁸Natháneiyel áhodííniid, Hait'éegoshq' shééhonísin? Jesus hanáánáádzíí'go áhální, T'ah doo Philip hago niłníih yéędqá' fig sikaadii biyaagi sínídáago niłtsá.

⁴⁹Natháneiyel ánááhodoo'niid, Na'nitní, Diyin God biYe' níljíí lá! Ízrel dine'é Aláahgo biNanit'a'í níljíí lá!

⁵⁰Áko Jesus hach'í hanáánáádzíí'go áhodííniid, Fig sikaadii biyaagi sínídáago niłtsá nidííniidigíísh baq̄ shiisínídlaqd? Díí t'ah bílhígo áadaat' eii yidiíltseéél.

⁵¹Áadóó ánááhodoo'niid, T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ándishní, Yádiłhil qą́ át'éego, índa Diné Siljíí'ii bich'íí Diyin God bidiyingo nidaal'a'í dego áadóó yaago ałnánákahgo yidiíltseéél.

JOHN 2

Kéínadi iigeh

¹Nít'éé' táá' yiskáago kéyah Gálili biyi' Kéína kin sinilígi iigeh lá, áko Jesus bimá ákwii nijighá; ²Jesus índa bídahooł'aahii iigehjí' hágo bi'doo'niid. ³Nít'éé' wáin ásdjíidgo, Jesus bimá ábidííniid, Wáin bee ádaasdjíid. ⁴Áko Jesus bimá áyidííniid, Asdzání, shíísh

haa shidíílílgó shaa nánít’¹? Baa nideeshaalígíí t’ah doo shá baa hoolzhíish da.⁵ Áko hamá éí nidaal’ a’igíí áyidííniid, T’áá ánihiłníngóó ádaahnííl.⁶ Nít’éé’ ákwii Jew dine’é binahagha’ bik’ehgo tó bee tá’adígis biniyé tóshjehh nitsaii tsé bee ádaalyaaígíí hastáago sinil, naadiin daats’í, doodaii’ tádiin daats’í tó yikáál dabíighah.⁷ Nít’éé’ Jesus áhodííniid, Tóshjehh bii’ tó hadadołbin. Áko t’áá dabidáa’jjí’ hadazhdéélbijd.⁸ Áadóó ánááhodoo’niid, K’ad ła’ haohkaahgo bik’ehgo áda’azijidii baa nohkaah. Áko baa dadzizká.⁹ Áadóó bik’ehgo áda’azijidii tó wáin ániidíii silí’igíí yizlíh, nít’éé’ hazlíj’déé’ doo bił bééhózin da (nidi nidaal’ a’í tó hadayiizkánígíí t’éiyá bił bééhózin), áko bik’ehgo áda’azijidii adooyehii hágo yidííniidgo¹⁰ iílní, Diné ła’ wáin yá’át’éhígíí aláqají’ aa dayiikaah leh, lą’í deidlíj’hdóó bik’ijí’ índa wáin t’áá azlí’igíí leh, nidi ni t’éiyá wáin yá’át’éhígíí akéédéé’ aa dííkáałgo áásínísijd lá.¹¹ Díidí ts’ídá áltseedi Jesus bibee adziilii bee bééhózinii áyiilaii át’é, éí kéyah Gálilii biyi’ Kéína kin siniligi yaa naayá, áko yee ayóó át’éii iíshjájá áyiilaago bídahooł’ahii daboosdląądgo baa dadzoozlí’.

¹² Áadóó bik’ijí’ Kapérniyam

góyaa, hamá áadóó hatsilíké índa hódahooł’ahii bił jíkai, áko áadi t’áá díkwíi dahwiiská.

Kin bii’ sohodizin nidayiılchxqoqhi ch’íneelkaad

(Mt. 21:12,13; Mk. 11:15-17; Lk. 19:45,46)

¹³ Ákohgo Jew dine’é bi’atis’adeesdzá bee bééhániihii

k'adéę baa hoolzhíishgo, Jerúsalem góde Jesus dah diiyá. ¹⁴Kin bii' sohodizin bił haz'áą góne' béégashii áadóó dibé áadóó hasbídí nidayiilnihígíí nida'iilnihgo índa béeso alghááda'a'nilii nidaháaztágó béeso t'áá sahdii áadaat'ehígíí yił alghááda'a'nilgo bik'izhnýá.

¹⁵Áko tl'óol ts'ósí bee atsxis ájiilaago kin bii' sohodizin bił haz'ání biyi'dóó diné áadóó dibé índa béégashii t'áá ałtso ch'ínizhnílkaad, áadóó béeso alghááda'a'nilii bibéeso yajiyiiká, áadóó bikáa'gi alghááda'a'nil naa'adziistl'iíd. ¹⁶Hasbídí nidayiilnihii ábizhdíniid, Díidí ch'ídahohjááh; shiTaa' bikin biyi' góne' t'áadoo na'iiniih bá haz'áągo áadał'íni. ¹⁷Nikin t'áá iiyisí baa háh nisingo bíneeshdlínígíí t'áá áshidooldjílgó shide át'é, ha'níigo bee ak'e'ashchínígíí hódahool'aahii yéédáálñii'. ¹⁸Áko Jew dine'é hadaasdzií'go ádahodíniid, Nohólníihgo díí iinidzaaígíishq' ha'át'íí bee béhózin dooleelií bee nihił béhodíísijł? ¹⁹Jesus ánáábidoo'niid, Díí kin bii' sohodizin atídaahlééh, áadóó táá yiskqají' nínádeesh'áál.

²⁰T'áá áko Jew dine'é ádadííniid, Díí kin bii' sohodizin t'áá álnéehgo dízdiindóó ba'aan hastqáh nááhai, da' ákoósh táá yiskqají' nínáábididíílláál lá? ²¹Nidi t'áá hó hats'iis kin bii' sohodizin át'éego éí ábijiní. ²²Éí baq dadzitzsáqadéę' nááho'diilzáago, hódahool'aahii díí bee hadzoodzí'ígíí yéédáálñii', áko Diyin God bizaad bee ak'e'ashchínígíí áadóó Jesus saad bee hadzoodzí'ígíí dayoosdląąd.

Diné áadaat'ehígíí t'áá ałtso Jesus bił béhózin

²³Atis'adeesdzá bee béhániihgo hodílzingo álah ná'ádleehgo Jerúsalemgi nijigháago, habee adziili bee éedahózinii ájiilaagíí dayoo'jı́go t'óó ahayói

dahoosdląądgo haa dadzoozlíí', ²⁴nidi Jesus éí t'áadoo haa ádeet'áq da, háálá diné ádaat'éhígíí t'áá ałtso hoł bééhózin, ²⁵áadóó t'áá háiida diné ádaat'éegi yee hoł hodoolnihgi doo bee hach'í' anáhóót'i' da, háálá diné ádeinízinígíí Jesus t'áá bí bił bééhózin.

JOHN 3

Jesus áadóó Nikodíimas

¹Ákwe'é Férisii danilíniit bitahdóó diné la', Nikodíimas joolyéego, Jew dine'é binanit'a'í jílı. ²Díí diné tl'ée'go Jesus yaa níyáago áyidiíniid, Na'nitiní, Diyin God bits'áqadéé' na'nitinii níljiigo nihil béédahózin, háálá diné la' Diyin God doo hoł hólqoggóó, bibee adziilii bee béédahózinii baa nanináhígíí ch'éeh ázhdoοl'jíł. ³Jesus áhodííniid, T'áá aanií, t'áá aaníigóó ándishní, Diné doo náabi'dizhchíjgóó, Diyin God bee böhölníihgo bił haz'áanii ts'ídá doo yoołsééł át'ée da. ⁴Áko Nikodíimas áhodííniid, Haash yit'éego diné la' haastihgo náábidi'doochííł? Da' hamá biishch'idísh biih nízhdooodáałgo náähodi'doochííł? ⁵Jesus ánáähodoo'niid, T'áá aanií, t'áá aaníigóó ándishní, Diné éí tó índa Níłch'i Diyinii doo bee nááho'dizhchíjgóó Diyin God bee böhölníihgo bił haz'áanii doo biih jóya' át'ée da. ⁶Ts'ídá ats'iís bee ho'dizhchíinií éí t'áá ats'iís jílı índa Níłch'i Diyinii bee ho'dizhchíinií éí t'áá níłch'i jílı. ⁷Ts'ídá náánidi'doochííł nidishnínígíí t'áadoo bik'ee t'óó nił ahayói. ⁸Níyol t'áá bí nízingóó níyol, t'óó dinit's'a'go éí dinit's'a', nidi deeyoldéé' índa íiyolgóó éí doo nił

bééhózin da, áko Nílch'i Diyinii bee nidahachíihii ałdó' t'áá ákódaat'é. ⁹Nikodíimas áhodííniid, Haash yit'éego díí ákódadooníil? ¹⁰Jesus hach'j' hanáánáádzíi'go áhodííniid, Ízrel dine'é nanítin, da' ákoósh díí doo bik'i'diiijh da? ¹¹T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ándishní, Nihí nihił béédahózinígíí bee hadahiidzíih, áadóó daníil'j'ígií baa dahwiilne', nidi baa dahwiilne'ígií doo nídadoohléé da. ¹²Nahasdzáán bikáa'gi áhoot'éhígíí bee nił hweeshne' nidi doo yinídląq dago, yá'qashdi áhoot'éhígíí bee nił hweeshne'go haash yit'éego ált'aq éí yidiídląq? ¹³Yá'qashgóó doo la' naayáhí da, t'áá hazhó'ó yá'qashdék' hadááyáhígíí, Diné Silíj'ii t'éiyá [t'áá éí yá'qashdi hojílonígíí]. ¹⁴T'áá honoojíidi Mózes éí tl'iish dah hizhdíił't'e' yéęgi át'éego,

Diné Silíj'ii dah hididoolt'eel, ¹⁵áko t'áá háiida boodląqo baa dzólíhígíí éí [doo ádoodijíl da, nidi] iiná doo ninít'i'ii bee hólqo dooleeł.

¹⁶Háálá Diyin God éí nihokáá' dine'é t'áá fíyisí ayoo'ájó'níigo baq haYe' t'áálá'í há yizhchínígíí baazhníltí, áko t'áá háiida boodląqo baa dzólíhígíí éí doo ádoodijíl da, nidi iiná doo ninít'i'ii bee hólqo dooleeł. ¹⁷Háálá Diyin God haYe' nilínií nahasdzáán bikáa'jí' jiníl'a'ígií éí doo nihokáá' dine'é yá nihodiyoo'áál biniyé jiníl'a' da, nidi bí bee nihokáá' dine'é yisdádoo'nił biniyé jiníl'a'. ¹⁸T'áá háiida boodląqo baa dzólíii éí doo bá nihoot'áq da, nidi doo boodlánígíí éí t'áá íídáq' bá nihoot'áqo át'é, háálá Diyin God haYe' t'áálá'í há yizhchínígíí bízhi' doo bił danilijigóó t'áadoo dayoosdląqad da. ¹⁹Áko díidí biniinaa diné baa nídhádóot'jíl, jó, adinídíín nilínií nahasdzáán yikáá' niníyá, nidi doo bił yá'ádaat'ééhgóó chahałheełjí

t'éiyá t'áá iiyisí bił yá'á dahoot'éeh, háálá yee ádaaníilii doo yá'ádaashqó da. ²⁰Háálá t'áá ádzíltso doo yá'áshqógo ó ádajooníilii éí adinídíín nilíinii dajijoolá, áko doo yit'íní í'dazhdíi'doolnílgíí biniyé doo la' adinídíinji' ch'idajíkáah da. ²¹Nidi t'áá aaníígóó ádajooníilii éí t'éiyá adinídíinji' nijiikááh, ádajoonílgíí Diyin God bik'ehgo át'éego bééhodoozíjíl biniyé.

Jesus áadóó John Tó Yee Asíjhíi

²²Kódaadzaadóó bik'íjjí' Jesus índa hódahool'aahii bił kényah Judíyadi jíkai, áko t'áá ákwii bił nijikaigo tó bee da'dzisíjíh nít'éé'. ²³John ałdó' Séílimdóó t'áá áyídígi línan hoolyéegi tó yee asíjhíh nít'éé', ákwe'é tó la'í hóló éí baq, áko diné álah silijí'go ákwii tó bee dadzíisíjí'. ²⁴Háálá íídáq' John t'ah doo yah abi'dilt'e' da.

²⁵John bídahool'aahii la'índa Jew dine'é nilíinii hodílzingo táá'ágisígíí biniinaa alghada'dit'áahgo yaa nídiikai. ²⁶Áko John baa jíkaigo ádabizhdííniid, Na'nitiní, Jórdan biláahdi bił nani'aashgo baa hwíínílne'ígií, jó'akon, t'áá éí tó yee asíjhgo diné t'áá ałtso baa hakááh. ²⁷John haadzíi'go áhodííniid, Diné t'áadoo baa doodilí da, t'áá hazhó'ó yá'qashdéé' t'éí ba'doodil. ²⁸Shí doo Christ nishlíjí da,

nidi t'óó hatsíjjí' shi'deel'a', dishníigo haasdžíi'ii, t'áá nihí shá nihíl béeédahózin. ²⁹Bá'doogehii éí adooyehii bíí' jíljí, áko iiyehii bik'is jílinii, bíighahgóo dzizíjígo jíists'áq'ii éí adooyehii biinéé' jidiits'a'go t'áá iiyisí baa hoł hózhóo, díí bił ałk'ehgo t'áá iiyisí shił hózhóogo áshi'diilyaa. ³⁰Hó éí ts'ídá ayóó át'éii jidooleeł, nidi shí éí a'oh deeshleeł.

Wót’ááhdéé’ hadajíiyáii

³¹Wót’ááhdéé’ hadajíiyáhígíí éí ts’ídá t’áá ałtsoní biláahgo ájít’é; t’áá háiida nahasdzáán bikáá’dóó jílínígíí éí t’áá nahasdzáán bikáá’dóó nijighá, áko t’áá nahasdzáán t’éí baa yájílti’; yá’qashdéé’ hadajíiyáhígíí éí ts’ídá t’áá ałtsoní biláahgo ájít’é. ³²T’áá jiiłtsánígíí índa jidiizts’q’ígíí éí baa hojilne’, nidi diné doo la’ hahane’ ya’ooliih da, ³³áko hahane’ ya’oozlí’ígíí t’áá ákót’é Diyin God t’áá aaníí lá níigo yee lá asłíijíí. ³⁴Jó, Diyin God biníł’á’ígíí éí Diyin God bizaad yee yálti’, háálá éí Nílch’í Diyinii t’áadoo bí’neel’aqhí eidii’ah; ³⁵aTaa’ éí aYe’ ayóó’áyó’ní, áko t’áá ałtsoní yílák’eidíí’á.

³⁶T’áá la’ aYe’ joodląago beijólíii éí iiná doo ninít’i’ii hwee hólq; t’áá la’ aYe’ doo joodląágóó doo bik’eh hojíł’íinii éí iiná doo yizdooltséél da, nidi Diyin God t’óó báhádzidgo bibee até’él’íinii hak’igi hólq.

JOHN 4

Jesus áadóó asdzání Samériyagi kééhat’íinii

¹Jesus bídahooł’ahii éí John bídahooł’ahii bilááh ánéelqá’ silíjí’go áadóó tó yee da’asíjhgo Férisii danilíinii Jesus yaa dahodiiizts’qá’. Éí Bóhólníihii bił béehoozin, ²(azhá Jesus t’áá bí doo tó yee asíjh da nidi, bídahooł’ahii t’éiyá). ³Judíyadóó Gáliliigóó dah náázdiidzá. ⁴Áko t’áá k’éhézdon Samériya biyi’góó ch’ideeshááł jiniizíjíí. ⁵Samériya biyi’ kin haal’áá léi’gi

jiniyá, ákwii Sáíkar hoolyéé lá, Jéíkab biye' Jóseph
kéyah yeidiní'á

yégedoo t'áá áyídigi. ⁶Ákwe'é Jéíkab bitóhahadleeh, áko
Jesus ch'éeh jideeyáago tóhahadleeh bíighahgi
jineezdá, alní'ní'áago daats'i.

⁷Nít'éé' Samériya dine'é asdzání léi' té hániyáá lá. Áko
Jesus áhodííniid, Tó deeshdlílígíí la' shaa níkaah.

⁸Háálá hódahool'aahii éí ch'iyáán nideidiyoóníh binyé
kintahgóó eekai. ⁹Áko Samériya dine'é asdzání
áhodííniid, Ha'át'éegoshq' Jew dine'é la' níljjí léi', Tó
la' shaa níkaah, shidiní? Jó, Jew dine'é éí Samériya
dine'é doo yił choda'ahool'íjí da.

¹⁰Jesus hach'íj hanáánáádzíí'go áhodííniid, Diyin God
einílhígíí áádóó, Tó la' shaa níkaah, niłnínígíí
bééhonisingo bídíí'níkeedgo, tó hináanii neidookáál
nít'éé'. ¹¹Áko asdzání ánááhodoo'niid, Kwá'ásiní, jó,
t'áadoo bee té haóleehí da, áádóó tóhahadleeh góyaa
hózaad, háádée'shq' áko tó hináanii shóidíílt'eel? ¹²Da'
Jéíkab nihizhé'é yéęésh biláahgo ánít'é, éí díí
tóhahadleeh nihaidiní'á, bí índa ba'álchíní áádóó
dabilíjí deidláq nít'éé'? ¹³Jesus ánááhodoo'niid, T'áá
háiida díí tó yoodlá'ígíí éí dibáá' náádoodleeł, ¹⁴nidi
t'áá háiida tó baa níkägo yoodlá'ígíí éí doo dibáá'
náádoodleeł da, áko tó haa deeshkálgíí éí hayi'di tó
t'áá bíni'dii háálíinii dooleeł, áko háálíjigo iiná doo
ninít'i'ii biih yíljjí dooleeł. ¹⁵Asdzání ánááhodoo'niid,
Kwá'ásiní, tó baa hólne'ígíí la' shaa níkaah, áko doo
dibáá' náádeeshdleeł da, doo nidi kwe'é tó hánáshdáah
da doo.

¹⁶Jesus ánááhodi’ní, Nílááh, nahastiin hágo bidiní, kwe’é bił nánít’ aash. ¹⁷Áko asdzání hanáánáádzii’go áhodííniid, Shahastiin ádin. Jesus áhální, Shahastiin ádin, dinínígíí t’áá aaníí ádííníiid, ¹⁸háálá ashda’ nahastiin nít’éé’, nidi k’ad bił nani’ aashígíí doo nahastiin át’ée da, áko t’áá aaníígóó háinídzií’.

¹⁹Asdzání ánááhodi’ní, Kwá’ásiní, k’ad ląq shił bęéhoozin ni, Diyin God yá halne’ii nílįį lá.

²⁰Danihizhé’é yęę díi dził bighaq’di nidahałáá nít’éé’, áko nihí éí Jerúsalemgi t’éiyá diné nidahałáago bá haz’á dadohní. ²¹Jesus ánááhodoo’niid, Asdzání, shiinidlá, díi dził bighaq’gi dooda, Jerúsalemgi ałdó’ doo aTaa’ bich’i’ nidahohláa da dooleelgo bich’i’ hoolzhish.

²²Nihí t’áadoo bęédahonohsinii bich’i’ nidahohlá, nidi nihí éí bęédahoniilzinígíí bich’i’ nidahwiidlá, háálá yisdá’iildééh éí Jew dine’é bitahdóó hazlįį’. ²³Áko bich’i’ hoolzhish, áadóó k’ad nidi baa hoolzhiiizh, t’áá aaníígóó nidahałáii éí nílch’i ii’ sizinii yee áadóó t’áá aaninii yee aTaa’ yich’i’ nidahałáa dooleeł, háálá ákót’éego aTaa’ bich’i’ nidahałáa dooleelígíí haintá.

²⁴Diyin God éí Nílch’i jílį, áko hach’i’ nidahałáii éí ts’ídá nílch’i ii’ sizinii yee áadóó t’áá aaninii yee hach’i’ nidahałáa dooleeł. ²⁵Nít’éé’ asdzání ánááhodoo’niid, Mesáiyah, Christ joolyéhígíí lá jígháahgo shił bęéhózin ni, áko jiníyáago t’áá altsoní bee nihil hozhdoolnih. ²⁶Áko Jesus ánááhodoo’niid, Shí nich’i’ yáshti’ígíí éí ásh’t’i’.

²⁷Ts’ídá ákohgo hódahoo’ahii haa nákaigo asdzání bich’i’ yájílti’ígíí bik’ee t’óó bił adahóóyóí, nidi, Ha’át’íísh bínabídíłkid? t’áadoo hodííniidí da, áadóó, Ha’át’íísh biniyé bich’i’ yánílti? t’áadoo hodííniidí da.

²⁸Áko asdzání bitóshjeeh yázhí t’áá ákqóó si’áqo kin

haal'áágóó anídzoodzá, áko diné t'áá altso ábizhdííniid,
²⁹Tł', diné léi' áát'ijidii altso yee shił náhoolne'ígíí
deidoołtséél. Éí daats'í Christ át'í? ³⁰Áko kin
haal'áadóó ch'íjiizhjée'go Jesus baazhnijéé'.

Dá'ák'ehgóó da'diigaii

³¹T'ahdii bich'íj' jookahgo Jesus hódahooł'aahii
nídahookqą́hgo ádahodííniid, Na'nitiní, íyä. ³²Nidi
ábizhdííniid, Ch'iyáán doo nihíł béédahózinií shee
hólqogo éí yishá. ³³Áko hódahooł'aahii
áda'ahidoo'niid, Da' la'daásh ha'níltsood? ³⁴Jesús
áhodííniid, Shiníł'a'ii yee fínizinii binaashnishgo
la'yishléhígíí, éí shich'iyä' át'é. ³⁵Adoogishjí' díjí,
nídeezid hadziih, da' doósh dadohníi da? Jó, nidi shí
ánihidishní, Dadohhaalgo dáda'ak'ehgóó dadóh'íjí,
háálá da'diigaii, áko k'ad agizhjí' ahoolzhiizh. ³⁶Ayizhii
éí bich'íj' na'iilyé, áadóó aneest'ä' iiná doo ninít'i'ii
binyé álah ííł'íj, áko k'éé'dídléhígíí índa ayizhii éí t'áá
álah t'áá íiyisi bił hózhqo dooleel. ³⁷Háálá kwe'é bee
ha'oodzí'ígíí t'áá aaníí át'é, La' k'éézh'dídlééh, la' éí
ajiyish. ³⁸T'áadoo bindashooñish daígíí dadoohhish
binyé ákóó anihiyíł'a', áko la' yindaashnishii nihí éí
bee ákidasoohdla'.

³⁹Áko éí kin haal'áadóó Samériya dine'é t'óó ahayói éí
asdzání bahane'ígíí binahjí' Jesus dayoosdląąd,
Áát'ijidii ts'ídá t'áá altso yee shił náhoolne', níigo.

⁴⁰Áko Samériya dine'é haa haaskaigo, T'áá kwe'é
nihitah naniná, daaníigo nídaahooskan, áko t'áá ákwe'é
naaki hwiiská. ⁴¹Índa t'óó ahayói náádaahoosdląąd, háálá
t'áá hó hazaad deidiizts'áqá'. ⁴²Áko asdzání ádeidííniid,
K'ad ni ádínínígíí doo t'áá éí t'éiyá binahjí' da'iiniidláą

da, háálá t'áá bí nihíl nahasne'go t'áá nihí dasidiits'áq'go t'áá aaníí [Christ nilíinii,] nihokáá' dine'é Yisdáyiiníílii át'íj lágo nihíl béédahoozin.

Naat'áanii biye' náábi'diilzá

⁴³Ákwe'é naaki hwiiskáago índa Gálilii bich'íj'go dashdiiyá. ⁴⁴Háálá Jesus t'áá bí ádííniid, Diyin God yá halne'ii t'áá bí bikéyahgi diné doo bił jíljíj da.

⁴⁵Áko Gáliliigi jiníyáago, Gálilii dine'é bił dahóózhqodgo bił k'é da'ahizhdoo'niid, Jerúsalemgi hodílzingo álah ná'ádleehígí ájíít'íjdígíí t'áá áltso dayiiltsá

éí baq. Jó, éí ałdó' hodílzingo álah ná'ádleehígóó nidaaskai.

⁴⁶Ákódzaago Gálilii biyi', Kéína hoolyéedi, tó wáin ájiilaa yéęgi

náádzídzá. Nít'ée' Kapérniyamgi naat'áanii ła' biye' daatsaah lá. ⁴⁷Éí Judíyadóó Gálilijíj' Jesus níyáhígíí jíinii', áko baazhníyáago nídbooskango ájiní, Kapérniyam góyaa díínáalgo shiye' náábididíláál, háálá doo baa dzoos'níi' da. ⁴⁸Jesus áhodííniid, Bee éédaħózinií áadóó bik'ee t'óó ił adahayóigo ádahooníílii doo daołtságóó doo da'iidoohdląqł da.

⁴⁹Áko naat'áanii ánááhodoo'niid, Kwá'ásiní, shiye' t'ah doo daatsaahdájá' ákóyaa díínáál. ⁵⁰Jesus ánááhodoo'niid, Nilááh, nídídááh; niye' náádiidzá. Áko Jesus saad yee hach'íj' haadzí'ígíí dzoosdląqđgo anídzoodzá. ⁵¹Ákóyaa níjoodáál, nít'ée' há nidaal'a'i hadááh yíkaigo hoł dahoolne'go áadaaní, Niye' náádiidzá. ⁵²Ákohgo na'ízhdééłkidgo ázhdííniid,

Díkwiigi oolkiłgoshą' t'ah nít'éé' yá'át'ééh nídzísdlijí? Áko ádahodíniid, Adágadájá' yaa'adeez'ägo hatah honeezgaii yéę hats'aldoh.⁵³ Áko ts'ídá ákwii oo'áalgo Jesus, Niye' náadiidzá, hodíniidi góne' yá'át'ééh nídzísdlijí'ígíi hazhé'é yénáálñii', áko hó áadóó haghandóó t'áá ałtso da'oosdląqđ.⁵⁴ Judiyadóó Gáliliijí Jesus jiniyáago, díidí naaki góne' habee adziilii bee bééhózinii baa nijiyáhígíí át'é.

JOHN 5

Tó siyíiji náá'diilzá

¹Kódaadzaadóó bik'iji' Jew dine'é hodílzingo álah nída'aleeh baa honiyá, áko Jerúsalem góde Jesus jiniyá.

²Nít'éé' Jerúsalemgi, dibé bá aqá ndítíhí bíighahgi, Híibrew k'ehgo Bethésda wolyéego tó siyíiji lá, éí binaagóó ashda'go chaha'oh.³ Ka nidajikaígíí ákwii t'óó ahojíyói jizhjéé', éí doo da'joo'ínígíí, nidazh'nílhodígíí, hatah doo nidahwii'nánígíí jizhjéé' lá [éí tó hidoo'náligíí biba' jizhjéé',⁴ háálá baa náhwíilzhíishgo Bóhólníihii bidiyingo naal'a'í ła' tó siyínígíí yiih nádáahgo tó néidiłnááh, áko t'áá háiida t'áá ha'át'éegoda hąąh dah haz'áanii t'áá átsé tó hidees'náá'dóó bik'iji' biishdiltalígií bee yá'át'ééh níjíidleeh].⁵ Diné ła', t'áá ka naagháago tádiindóó ba'aan tseebíí nááhai léi' ákwe'é atah lá.⁶ Jesus éí yiyyiłtsáago t'áá ákwe'é dziztijigo lą'í nááhaigo bił bééhózingo áhální, Nááshidi'doodláálísh nínízin?⁷ Áko diné daatsaahígíí áhodíniid, Kwá'ásiní, jó, tó

náhidi' náahgo t'áadoo tó yih shóltélí da, áko t'ahdii t'áá ch'éeh ásht'íjgo náánála' t'áá shí áltsé yih nídadiltal. ⁸Áko Jesus áhodííniid, Nídiidááh, bik'i nítéhí nídiiltsóosgo dah diinááh. ⁹T'áá áko diné éí hadaałt'é ánabi'diilyaa, áko bik'izhnitéhí nízdiiłtsoozgo dashdiiyá. Díi háá'áyíjh jí biyi' áhóót'íj.

¹⁰Éí biniinaa Jew dine'é danilínii diné náábi'diilzáhígíí ádeidííniid, K'adyee' háá'áyíjh jí, áko bik'i nítéhí yíltosigíí doo bee haz'áq da.

¹¹Áko ábizhdííniid, Nááshidiisáhígíí t'áá éí, Bik'i nítéhí nídiiltsóosgo dah diinááh, shidííniid. ¹²Áko nidahódéélkid, Háishq' diné shíjí, Bik'i nítéhí nídiiltsóosgo dah diinááh, nídííniid? ¹³Nidi diné náábi'diilzáhígíí éí náábidiisáii doo bił bééhózin da, háálá ákwe'é álah íljjgo biniinaa Jesus dah diiyá.

¹⁴Áadóó bik'ijí' kin bii' sohodizin bił haz'áq góne' Jesus hak'íniyáago áhodííniid, Jó'akon, nááni'diilzá! T'áadoo bąąhági ánaánít'íni, áko ha'át'íida t'ah aláhigo doo yá'át'éehii doo bee nich'íj' ánaáhodoo'níił da.

¹⁵Áadóó éí diné dah diiyáago, Nááshidiisáhígíí éí Jesus át'í, níigo Jew dine'é yił hoolne. ¹⁶Díi háá'áyíjh jíjí góne' Jesus baa nijiyáhígíí biniinaa Jew dine'é éí atídahoolaa [áadóó dahodiyiilyééł daniizíjí]. ¹⁷Nidi Jesus ábidííniid, ShiTaa' t'áá álahjíj' díi jíjgóó yilnish, shí ałdó' yishnish. ¹⁸Áko háá'áyíjh jíjí góne' Jew dine'é bibee haz'áanii k'ízhníti'ígíí biniinaa Jew dine'é dahodiyiilyééł daniizíjí, nidi doo t'áá éí t'éiyá biniinaa da, nidi Diyin God shiTaa' bijiníigo Diyin God bił ahijíłt'éego ízh'dólzinígíí biniinaa t'ah aláhídi át'éego dahodiyiilyééł daniizíjí.

AYe' nilíinii bibee óhólníih

¹⁹Áko Jesus áhodííniid, T'áá aaníí, t'áá aaníígoo
ánihidishní, AYe' jílínii t'áá hó hánii k'ehgo
ha'át'ihídá doo ázhdoólił da, nidi aTaa' hanáál yaa
naagháhígíí t'éiyá, háálá aTaa' ha'át'ihídá yaa
naagháhígíí, t'áá éí ałdó' aYe' yaa naaghá. ²⁰Háálá
aTaa' éí aYe' ayóó'ayó'ní, áko t'áá ałtso áyoollíhgíí
aYe' yił ííshjáq áyoollíł, áadóó díí naanishígíí biláahgo
ádaat'eií yił ííshjáq fidoolíł, áko bik'ee t'óó nihíł
adahayói dooleeł. ²¹Jó, aTaa' éí daneeznánígíí
néidiyiiljeehgo iiná yeidii'aah, ts'ídá t'áá éí bił
ahinált'éego aYe' t'áá hóznižinígíí iiná baa hizhdi'aah.
²²ATaa' éí diné doo ła' yeinít'íjgo yá nihwii'aah da, nidi
aYe' t'éí ánihwii't'aah t'áá ałtso bee böhölníih doo
biniyé yeidiní'á, ²³áko diné t'áá ałtso t'áá aTaa' hoł
danilínígi át'éego aYe' hoł danilíj doo. T'áá háiida aYe'
doo hoł nilínígií éí aTaa' nilínii biníł'a'ígíí ałdó' doo
hoł nilíj da. ²⁴T'áá aaníí, t'áá aaníígoo ánihidishní, T'áá
háiida shizaad yidiits'a' áadóó shiníł'a'ii yoodlánígíí, éí
iiná doo ninít'i'ii bee hólq, áadóó doo baa náhódóot'íjł
da, nidi aniné bits'áqdoó iináají' íiyá.

²⁵T'áá aaníí, t'áá aaníígoo ánihidishní, Bich'íj'
hoolzhish, k'ad nidi baa hoolzhiizh, daneeznánígíí
Diyin God biYe' biinéé' deididoots'íjł, áko t'áá ałtso
deidiizts'á'ígíí dahináa dooleeł. ²⁶Háálá aTaa' t'áá bí
iiná bii' hólónígi át'éego aYe' ałdó' iiná bii' hólqogo
áyósin, ²⁷áadóó ánihwii't'aah bee böhölníhggo yeidiní'á,
háálá Diné Silíj'ii jílí. ²⁸Díidí t'áadoo bik'ee t'óó nihíł
adahayói, háálá bich'íj' hoolzhish jishcháá' góne'
naazhjé'ígíí t'áá ałtso hwiinéé' deididoots'íjł, ²⁹áko
jishcháá'déé' háádahidookah, yá'át'eehgo ádaanííł

nít'é'ígíí iiná biyi'jí' náádidoojah, áádóó doo
yá'áshóqgóó áadaanííl nít'é'ígíí éí ti'hoo'nííh biyi'jí' bá
nidahodiyoot'áál biniyé náádidoojah.

Oo'iinii k'ehgo Jesus yá dahalne'ii

³⁰Doo t'áá shí shohólñíihgo ha'át'ihída ádeeshlííl da,
nidi diists'a'ii t'éí bik'ehgo ánihwiish'aah, áko ts'ídá
t'áá ákogi át'éego ánihwiish'aah, háálá t'áá shí nisinígi
át'éego doo ááshnííl da, nidi aTaa' shiníl'a'ii ínízini
t'éiyá bik'ehgo ááshnííl. ³¹T'áá shí ádaa hashne'go éí
shahane'ígíí doo t'áá aaníí da doo, ³²nidi shá halne'ii ɬa'
náhódlq, áko yee shaa halne'ii éí ts'ídá t'áá aaníí
át'éego shił bééhózin. ³³John bich'jí' nida'sool'a', áko
t'áá aaníinii yaa hoolne'.

³⁴Bee shaa hane'ii nídiiláhígíí éí doo diné bits'áqdéé'
da, nidi nihí yisdáhidoohkah biniyé díidí bee hahásdzíí'.

³⁵John éí bee hool'iní díltí'go bits'ádi'nídínígíí
nahojílin nít'éé', áko hwée adinídínígíí t'óó
kónígháníjí' nihíl yá'ádaat'éehgo baa nihíl dahóózhqod.

³⁶Nidi John yee shaa nahalne'ígíí biláahdi ayóó át'éego
bee shaa nááháne'ii hólq, háálá naanish ɬa'
dadeeshlíílgó biniyé aTaa' sheidiní'ánígíí, ts'ídá t'áá díí
naanish baa naasháhígíí, t'áá éí aTaa' shiníl'a'go shaa
dahalne'. ³⁷ATaa' shiníl'a'ígíí t'áá bí ałdó' shaa hoolne'.

Éí biinéé' nidi ts'ídá t'ah doo dadoohts'íjh da,
ázhnoolninígíí nidi ts'ídá doo daołtséeh da, ³⁸áádóó
bizaad doo nihiyi'di dahólq da, háálá yiníl'a'ígíí doo
deinohdláq da. ³⁹Jó, nihí Diyin God bizaad bee
ak'eda'ashchínígíí nidaałkaah, háálá éí biyi' iiná doo
ninít'i'ii nihee hólq danohsin, áko t'áá éí ałdó' shaa
dahalne'ii ádaat'é, ⁴⁰nidi iiná nihee dahodooleł biniyé

doo shaa danohkáah át’ée da. ⁴¹Diné bits’ájádék’ ahił ídlí yee shaa haniihii doo nídiishlée da. ⁴²Nidi Diyin God doo ayoo’ádeínóh’níi dago shił béehózin. ⁴³ShiTaa’ shee ádihólníihgo bízhi’ bee níyá, ákondi doo dashinohsin da; la’da t’áá bí ádee ádihólníihgo t’áá bí bízhi’ yee níyáago, ált’aq éí dadínóohsjił. ⁴⁴Nihí ahił ídlí ahádanohdzin, nidi Diyin God t’áálá’í nilíinii bits’ájádék’ il’íliinii doo hádaahتىجىو, haash yit’éego da’idoohdląqal? ⁴⁵ATaa’ bináál nihik’i hodideesh’álígíí éí t’áadoo bee ách’i’ nitsídaahkeesí; Mózes yee’nihik’i hodii’aaah, azhá t’áá éí binahjí’ nihí chodahoo’ij nidi. ⁴⁶Mózes deisoohdląqadgo, shí alldó’ dashooohdląq doo nít’éé’, háálá éí shaa halne’go ak’e’ashchí. ⁴⁷Nidi yee ak’e’ashchínígíí doo deinohdląqgóó, ákoshq’ hait’éego shizaad deidoohdląqal?

JOHN 6

Diné ashdladi míil yilt’éego ba’íltsood

(Mt. 14:13-21; Mk. 6:30-44; Lk. 9:10-17)

¹Kódaadzaadóó bik’iji’ Gálili be’ek’id tsé’naagóó Jesus bił dah nídií’él, t’áá éí Taibííriyas be’ek’id wolyé. ²Áko diné t’óó ahayói hakéé’ yíkai, háálá bąąh nidahañnihígíí habee adziilii bee béédahózinii bá ájiilaágíí dayiiltsq. ³Áko Jesus dah daask’id la’ bąąh híjiyyáago ákwii hódahooł’ahii bił nidzíiztqá nít’éé’. ⁴Jew dine’é hodílzingo álah ná’ádleehígíí, t’áá éí atis’adeesdzá bee bééháníihii, k’adéé baa hoolzhíish. ⁵Jesus jidéé’ijí, nít’éé’ diné t’óó ahayói hach’i’

dayíkáahgo jiiłtsá, áko Philip ábizhdííniid, Háádék' lá báah nidahidiilnihgo díí diné da'dooyíjíl lá? ⁶Éí t'áá daats'í iiyisí shijoodlá nízingo áhální, háálá ádoonílígií t'áá bí bił bééhózin. ⁷Áko Philip áhodííniid, Báah éí denériyas

naakidi neeznádiin bíighahgo nahaaznii' nidi t'áadoo bidínóołnah da, azhá t'áálá'í nítinígo álch'íjídigo bada'iistsood nidi doo bidínóołnah da. ⁸Nít'éé' hódahool'aahii ḥa' Andrew, Sáiman Peter yił háá'ázhígíí, áhodííniid, ⁹Kóó ashkii léi' tl'oh naadáq' bidee'i lees'áán ashdla'go áadóó lóó' álts'íísiğíí naakigo neijaah, nidi éish ákózhnéelqá'go hodínóołnah? ¹⁰Áko Jesus ádííniid, Diné t'áá áltso dadinohbíjih bidiní. Éí haz'ánígi tl'oh yíl'áago ákwii diné ashdladi míilgo daats'í dineezbin. ¹¹Áko Jesus éí lees'áán néidiinilgo, Diyin God yich'íj' yaa aheéh niizíjí'go, [bídahool'aahii yitaiznii', áadóó bídahool'aahii éí] dadineezbinígíí yitaa deiznii'; lóó' alldó' t'áá bee hwiih ódle' bíighahgo yitaiznii'. ¹²Hwiih daazljjí'go hódahool'aahii ábizhdííniid, Bi'oh nida'iisdá'ígií álah ándaahdléeh, áko doo t'áá ádzaaí dooleeł da. ¹³Áko tl'oh naadáq' bidee'i lees'áán ashdla' neheesti'go dajíiyáq'ii, éí bi'oh da'jíiyá'lgíí ts'iizis naakits'áadah bii' hadazhdéélbíjíid. ¹⁴Áko Jesus habee adziilii bee bééhózinii baa niijiyáhígíí dayiiłtságo ádadííniid, Díí t'áá aaníí Diyin God yá halne'ii nahasdzáán bikáa'gi doogáál hodoo'niidii át'íjílá.

¹⁵Áko Jesus aláahgo naat'áanii jidooleełjjí' ahó'di'doodził biniyé k'adék' aadék' hach'íj' dah adiildéehgo baa ákodziniizjí'go dziłgóó t'áá sáhí dah náázdiidzá.

Jesus tálkáá' yigáál

(Mt. 14:22,23; Mk. 6:45-52)

¹⁶I'íí'ágó be'ek'id góyaa hódahooł'aahii hadanáákaigo, ¹⁷tsinaa'eeł yiih náákai, áadóó Kapérniyamgóó tsé'naa bił dah adii'éél. Áko hiłijjí'go Jesus t'ah doo haa nádáah da. ¹⁸Nít'éé' ayóó át'éego deeyolgo biniinaa tó náádadiidááh. ¹⁹Áko táá' daats'í, díjí' daats'í tsin sitq ánízahgóó da'jíł'eełgo Jesus tálkáá'góó tsinaa'eeł yich'í' yigáalgo dajiltsá. Áko bik'ee hoł yéé' dahazljjí', ²⁰nidi áhodííniid, Shíyee' áshťí; t'áadoo nídaałdzidí. ²¹Áko haa bił dahoózhqodgo tsinaa'eeł yiih dahast'e'go, t'áá áko kéyah bich'í' da'jíł'eełígíí baa da'dzis'éél.

Diné éí Jesus hadeintá

²²T'áá ákóó dabíiskánígíí náwónaaníjí tsinaa'eeł doo ła' si'ágóó dayiiltsá, tsinaa'eeł Jesus bídahooł'aahii yiih yikai yéę́ t'éiyá. Hódahooł'aahii tsinaa'eeł doo bił biih jookai da ni', nidi hódahooł'aahii t'éiyá t'áá sáhí bił dah adii'eełgo bił béédahózin. ²³Ákondi Bóhólñíihii ɬees'áán yik'i sodoolzingo ahééh niizjí' dóó bik'ijí' da'jíiyáq' yéędóó t'áá áyídigi tsinaa'eeł ła' Taibííriyasdéé' nidahaaz'éél lá. ²⁴Áko diné éí Jesus áadóó bídahooł'aahii doo kwe'é nidaakaigóó bił béédahoozingo, bí ałdó' Jesus yíkadantáago tsinaa'eeł yiih yikaigo Kapérniyamgóó bił dah nááda'dii'éél.

Jesus éí báah bee iináanii nilí

²⁵Be'ek'id wónaanídi hak'ídaaskaigo ádahodííniid, Na'nitiní, hádáq'sha' kwe'é yíníyá? ²⁶Jesus áhodííniid,

T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, Nihináál shibee adziilii bee béédahózinii baa niséyáhígíí doo biniyé shíkadanohtáa da, nidi lees'áán daoyaq'go bee hwiih dasoolí'ígií éí t'éiyá biniyé shíkadanohtá. ²⁷Ch'iyáán áadijílli t'éiyá t'áadoo bíká nidaahkaí, nidi iiná doo ninít'i'ii bá ch'iyáán doo ádijihii hádaht'í, éí Diné Silíjí'ii nihaididoo'áál, háálá Diyin God aTaa' nilínii hwhee lá aslí'ígií bee hwéého'dílzingo áhoolaa. ²⁸Áko ádahodíniid, Haashq' deiit'íjigo t'éí Diyin God naanish yaa bił hózhóonii baa neikai doo? ²⁹Jesus ánaáhodoo'niid, Diyin God yiníl'a'ii deinohdláqago baa dadzíinohlíigo éí naanish Diyin God bił hóshqó. ³⁰Áko ánaádahodoo'niid, Ha'át'íishq' nibee adziilii bee bééhózinii ádíílíílgó, dadíníl'íjigo daniidiidláql? Ha'át'íish ádíílííl? ³¹Daníhizhé'é yéę honoojíigi mána dayíiyáq';

t'áá bee ak'e'ashchínígi át'éego, Yá'qashdék' báah baz'níltsood.

³²Áko Jesus ánaáhodoo'niid, T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, Yá'qashdék' báah éí doo Mózes niha'níltsood da, nidi shiTaa' éí yá'qashdék' báah t'áá aaníinii niha'iítsóód. ³³Háálá báah Diyin God bíhígíí éí yá'qashdék' hadahóóle'go nihokáá' dine'é iiná yeidii'aah. ³⁴Áko ánaádahodi'ní, Bóhólníihii, t'áá álahjí' díí báah nihaná'íltso' doo.

³⁵Jesus ánaáhodoo'niid, Shí báah bee iináanii nishlígíí; shaazhníyáhígíí éí doo dichin náázhdooleeł da, áadóó shijoodláqago sheidzólíii éí doo dibáá' náázhdooleeł da.

³⁶Nidi ánihidííniid, Dashooltsáq nidi t'ah doo da'oohdláqah da. ³⁷ATaa' sheidii'aahígíí t'áá ałtso éí shaa hidookah; shaazhníyáhígíí éí t'áá iiyisí doo nówehjí'

hodideeshniił da. ³⁸Háálá doo t'áá shí iinisinígi át'ego ádeeshníł biniyé yá'qashdék' hadáyáa da, nidi shiníł'a'ii iinízinígíí éí ádeeshníł biniyé níyá; ³⁹díí éí [aTaa'] shiníł'a'ii yee iinízinii át'é, éí t'áá ałtso shaazhnínilígíí doo la' yóó'adeesht'eeł da, nidi niinílkáądi éí t'áá ałtso daneeznáádék' náadabidideeshjah. ⁴⁰Háálá shiTaa' díí yee iinízinii át'é, éí t'áá aYe' jiiltsánígíí áadóó joodląągo beijólíhígíí, iiná doo ninít'i'ii hwée hólqo dooleeł, áko niinílkáądi dadziztsqádék' náahodideeshláál.

⁴¹Shí éí bááh yá'qashdék' hadahóole'ígíí nishlı́, jinínígíí biniinaa Jew dine'é saad dahaslı́. ⁴²Áko ádadíniid, Da' díish doo Jesus, Jóseph biye' at'ii da? Bizhé'é áadóó bimá béédahoniilzin. Ha'át' eegoshq' áko k'ad, Shí yá'qashdék' hadáyá, jiní? ⁴³Áko Jesus ánááhodoo'niid, T'áadoo shiniinaa alch'í' nihiyi' nidahodi'ni'i. ⁴⁴Diné doo la' shaa doogáał da, aTaa' shiníł'a'ígíí shaa honilóozgo t'éiyá, áko niinílkáądi dadziztsqádék' náahodideeshláál. ⁴⁵Diyin God yá dahalne'ii binaaltsoos yii' kódaaníigo yee ak'eda'ashchí, Áko t'áá ádzíltso Diyin God nidahodínóotjíł.

T'áálá'i nítínigo aTaa' deidiizts'aq'go ídahool'q'igíí éí shaa hakááh. ⁴⁶Ákondi éí diné la' aTaa' niliinii yiyiiltsá, doo dishníigo ádíshnii da, t'áá hazhó'ó Diyin God bits'qádék' hojilónígíí t'éiyá, éí aTaa' jiiltsá. ⁴⁷T'áá aaníi, t'áá aaníigóó ánihidishní, Shoodląągo shaa dzólíhígíí éí iiná doo ninít'i'ii bee hólq. ⁴⁸Shí éí bááh bee iináanii nishlı́. ⁴⁹Danihizhé'é yęę honoojíigi mána dayíiyáq', ákondi éí daneezná. ⁵⁰Díí t'éiyá yá'qashdék' bááh hadahóole'ígíí át'é, áko t'áá háiida éí yiyíiyá'ígíí

doo dadootsaal da. ⁵¹Shí éí bááh hináanii yá'qashdéké' hadahóóle'ii nishłí; t'áá háiida díí bááh jiyánígíí hool'áágóó jiináa dooleel, áko nihokáá' dine'é bááh yee hináa dooleelgo baa deesh'álígíí éí shitsí'.

⁵²Ákohgo Jew dine'é alghada'dit'áahgo áda'ahidoo'niid, Hait'éegoshá' díí diné t'áá bí bitsí' niha'dooltsołgo dadiidíjíl? ⁵³Áko Jesus áhodííniid, T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, Diné Silíjí'ii bitsí' doo daoyaq'góó áadóó bidił doo daohdlaq'góogo, iiná doo nihee dahólqó da doo; ⁵⁴t'áá háiida shitsí' jiyánígíí áadóó shidił jidlánígíí éí iiná doo ninít'i'ii hwee hóló, áko niinílkáądi dadziztsqádéké' náhodideeshláál.

⁵⁵Háálá shitsí' éí t'áá aaníí yidá át'é, índa shidił t'áá aaníí yidlá át'é. ⁵⁶T'áá háiida shitsí' jiyánígíí áadóó shidił jidlánígíí éí shiyi' hojtló, áadóó bidiníná hayi' honishló. ⁵⁷T'áá aTaa' hináanii shiníl'a'go aTaa' bee hinishnánígi át'éego, t'áá háiida shijíiyá'ígíí shee jiináa dooleel. ⁵⁸Díí yá'qashdéké' bááh hadahóóle'ígíí át'é. Azhá danihizhé' é yęę mána dayíiyqá' nidi daneezná. T'áá háiida díí bááh jíiyá'ígíí éí hool'áágóó jiináa dooleel. ⁵⁹Kapérniyamgi kin bii' álah ná'adleeh góne' nazh'ningo díí bee hadziisdzíi'.

Saad binahjí' iiná doo ninít'i'ii ee hodoooleehii

⁶⁰Áko hódahoo'l'aahii éí deidiizts'áq'go lą'i ádadííniid, Díí áhá'nínígíí t'áá iiyisí nantł'a; háísh ałdó' yiyyists'áq' doo? ⁶¹Nidi Jesus éí hódahoo'l'aahii doo bił ákódaat'éégóó yaa nídaat'ínígíí doo jidiizts'áq' da nidi hoł bééhoozingo ábizhdííniid, Díí saadish bik'ee nidaałtal? ⁶²Ákoshá' Diné Silíjí'ii áłtséédqá' hólqó nít'é'í góde nádáałgo daołtsqáago haa yit'éego baa

nitsídaahkees doo? ⁶³Nílch’i Diyinii éí iiná eidii’aa, nidi ats’íis éí t’áadoo nídoodleelí da; saad bee nihich’í hahásdzí’ígíí éí Nílch’i Diyinii bits’áqdóó bee iináanii át’é. ⁶⁴Nidi nihí la’ doo da’iinohdláq da. Háálá Jesus t’óó ha’níítáq’ yéqédáq’ doo da’oodláanii bił béstéhózin, índa diné nináhodidoo’álígíí aldó’ bił béstéhózin. ⁶⁵Áko ázhdiíniid, Díí biniinaa ánihidíniid, Diné doo la’ shaa doogáał da, shiTaa’ hadi’ní’qago t’éiyá.

⁶⁶Kódaadzaadóó bik’iji’ hódahool’ahii la’í hats’ánáhaazhjée’go t’áadoo hakéé’ tánáádookai da. ⁶⁷Áko Jesus éí naakits’áadahígíí bich’í’ hadzoodzí’go ábizhdííniid, Da’ nihíísh aldó’ shits’ádoohjah? ⁶⁸Sáiman Peter áhodííniid, Bóhólníihii, háísh aldó’ bich’í’ dah náádidiikah? Ni t’éí saad binahíjí’ iiná doo ninít’í’ii hodooleelií nee hóló, ⁶⁹áko ni éí t’áá aaníí Diyin God hináanii biYe’ Diyinii Christ níljigo deisiidląqđ.

⁷⁰Jesus ánááhodoo’niid, Da’ shíísh doo naakits’áadah nołt’éego nánihidiinil da, nidi la’ nílch’i bi’iiníziinii nohlí? ⁷¹Éí Sáiman, Iskáriyat biye’ nilíinii, Júdas ábijiní, háálá t’áá éí nináhodidoo’áál, éí naakits’áadahígíí la’ atah nilí.

JOHN 7

Jesus bitsilíké doo da’oodląq da

¹Ákódzaadóó bik’iji’ Gáliliigi Jesus nijighá, háálá Jew dine’é dahodiyiilyéél dahó’níigo biniinaa Judýyají’ t’éí

doo t'áá k'ad jideeyáa da. ²Ákohgo Jew dine'é éí
chaha'ohgi hodízingo álah nída'ałeeh

baa hoolzhiizh. ³Áko Jesus hatsiliké ádahodíiniid,
Nídahooł'aahii éí baa naninahígíi deidoołtséél biniyé
kodóó Judíyagoo dinááh. ⁴Háálá diné la' shéého'dílzin
dooleel nízingo t'áá nant'inee t'áadoo le'é doo yaa
naagháa da. Díidí baa nanináago nihokáá' dine'é bił
ííshjáq í'dílnééh. ⁵Háálá azhá hatsiliké nidi doo
dahoodląago haa dadzólíi da. ⁶Áko Jesus áhodíniid,
Baa nideeshaałígíi t'ah doo shá baa hoolzhíish da, nidi
nihí t'áá álahjí' nihá ashja hoot'é. ⁷Nihí nihokáá' dine'é
doo danihijoolá daole' át'ée da, nidi shí t'éí dashijoolá,
háálá ádaanílígií éí doo yá'ádaat'éeh da dishníigo baa
hashne'. ⁸T'áá nihí díí hodízingo álah ná'adleehígóó
dadohkááh; shí t'éí díí hodízingo álah ná'adleehí góde
doo t'áá k'ad déyáa da, háálá shí baa nideeshaalii t'ah
doo ałtso shá baa hoolzhíish da. ⁹Kót'éego
hadzoodzii'go t'áá Gáliliigí nijigháá nít'éé'.

Jesus hodízingo álah ná'adleehgi naaghá

¹⁰Nidi hatsiliké hodízingo álah ná'adleeh góde
eekaidoo bik'ijí' hó éí doo t'áadoo bahat'aadí jiniyáa
da, nidi t'áá nahont'inee jiniyá. ¹¹Áko díí hodízingo
álah ná'adleehí Jew dine'é, Háadishq' nijighá? daaníigo
hádahodéez'jjí'. ¹²Áko diné bitahgi t'áá hazhó'ó haa
saad aghá. La' éí, Diné yá'át'eehii nilí, daaní, náádaala'
éí, Dooda, éiyee' t'áá ádzaagoo diné iinii'áahii nilí,
daaní. ¹³Ákondi Jew dine'é yéédaaldzidgo biniinaa
hasläągi doo haa nídaat'jjí da.

¹⁴Áko díí hodílzingo álah ná'ádleehí alníí'góó daats'í hoolzhishgo kin bii' sohodizin bił haz'ą́q góne' Jesus yah ajíiyáago naz'neeztqá'. ¹⁵Áko éí bik'ee Jew dine'é t'óó bił adahóoyóigo ádadííniid, Hait'éegoshq' díí diné bił ééhózin, t'áadoo hazhó'ó ííltá' da nidi? ¹⁶Áko Jesus áhodííniid, Shina'nitin doo t'áá shí shina'nitin át'ée da, nidi shiníł'a'ígíí bina'nitin át'é, ¹⁷áko diné t'áá háiida Diyin God íinízinígíí bi'deeshlííl jiniizjí' go, éí shina'nitin daats'í Diyin God bits'ą́qdéé' át'éego, doodaii' t'áá shí shohólñíihgo daats'í hasasdziíhgo hoł bééhodoozjíł. ¹⁸T'áá háiida t'áá hó ádihojólníihgo yájílti'ígíí aa ha'niih ádá hájít'í, nidi t'áá háiida biníł'a'ígíí baa ha'niih dooleełgo yá hár'ínígíí éí t'áá aaníigóó át'í áadóó doo t'áá ákogi ádaat'éhígíí éí doo bii' hólqó da. ¹⁹Da' bee haz'áaníish doo Mózes nihaidiní'ą́q da? Ákondi nihí la' t'áálá'í nidi bee haz'áanii doo bida'oł'jí da. Ákoshq' ha'át'íí biniyé shida'noołhí? ²⁰Áko diné yíł'ahígíí ánáádahodoo'niid, Níłch'i bi'iiníziinii nii' hólqó lá! Háíyee' ni'niiłhíjgo ádíní? ²¹Áko Jesus ánááhodoo'niid, T'ááláhigo haz'ą́ áshłaa, áko éí bik'ee t'óó nihíł adahayói. ²²Mózes qañ náhinilgishgo bee haz'áanii nihá niinílá (nidi éí doo fiysisí Mózes bits'ą́qdéé' da, nidi danihizhé'é yęę bits'ą́qdéé' hazljjí'), áko háá'áyíjih jí biyi' nidi diné bąąh nídahinołgish. ²³Háá'áyíjih jí aleeh góne' diné bąąh náhineeshgizhgo, ákondi Mózes yee has'áanii doo k'eti' da niljíjgo, da' ákoósh háá'áyíjih jí aleeh góne' diné hazhó'ó hadaałt'é ánáshdlaaígíí biniinaa shich'jí' nihádahazhchijid? ²⁴T'óó dzólníígóó t'áadoo ándahoyoh'aahí, nidi t'áá ákogi át'éego ándahoyoh'aah.

Da' díish Christ át'í?

²⁵Áko diné la' Jerúsalemdóó nidaakaígíí ádadííniid, Eiísh bidazh' niilhínígíí át'í? ²⁶Ákondi t'áadoosti'ee yálti'go naaghá, nidi doo ádabijiníni da! Naat'áanii dajílinii daats'í díí t'áá aaníí Christ át'íigo hoł béédahoozin. ²⁷Jó nidi, díí diné naagháádéé' nihíl béédahózin, nidi Christ yit'íní í'diilyaago, níyáádéé' diné la'í nidi doo bił béédahózin da dooleeł. ²⁸Áko kin bii' sohodizin bił haz'áq góne' Jesus nazh'ningo yéego hadzoodzii'go ájíní, Shéédahonohsin áadóó naasháádéé' alldó' nihíl béédahózin. Nidi doo t'áá shíniik'eh níyáá da; shizhníl'a'ígíí éí t'áá aaníinii jílí, áko éí doo hwéédahonohsin da. ²⁹Nidi shí hwééhasin, háálá hats'áqádéé' naashá, áko éí shizhníl'a'. ³⁰Ákohgo hodi'dooltsół daniizíjíí, nidi la'da t'áadoo hooltsoodí da, háálá t'ah doo áaji' há ahalzhíish da. ³¹Ákondi diné t'óó ahayói dahoodlą́ago haa dadzólíigo ádaaní, Da' Christ níyáago bibee adziilii bee béédahózinii ayóó ádaat'éii díí diné yaa naayáhígíísh biláahdi ánéelqá'go yaa nináádoodaał?

Siláo éí Jesus deidoołtsół biniyé adabi'diis'a'

³²Áko diné yíl'áhígíí ákót'éego saad bigháago éí Férisii danilíinii deidiizts'áqá'go, aláahgo nááda'iilniihii áadóó Férisii danilíinii éí Jesus deidoołtsół biniyé siláo adeis'a'. ³³Jesus áhodííniid, T'óó kónízahíjíí nihíl honishłqo doo, áadóó shiníl'a'ígíí bich'íjí' nídeeshdáál; ³⁴hadashinohtáa doo, nidi doo shik'ídadoohkah da, áko naasháa dooleełígóó doo dadohkááh át'ée da. ³⁵Jew dine'é áda'ahidi'ní, Háágóoshqá' jideeyáago doo hak'ídadiikah da? Da' Gríik dine'é bitahgóó Jew dine'é

tadaoskaígíish bich'íj' jideeyáago Gríik dine'é
nídízhnítáqá? ³⁶Hadashinohtáa doo nidi doo
shik'ídadoohkah da, áadóó, Naasháa dooleelígóó doo
dadohkááh át'ée da, niigo yee haadzí'ígíishq' ha'át'íí
ááhyilhí?

Tooh dahináanii

³⁷Áadóó hodílzingo álah ná'ádleeh bee nihooghááh bijíj'
góne',

Jesus yiizj'go yéego haadzíi'go ádííniid, Diné t'áá
háiida dibáá' niljígo, bíni'dii shaa doogáałgo adoodljíj'.
³⁸T'áá háiida shoodląago shaa dzólíhígíi, Diyin God
bizaad bee ak'e'ashchijgo ádííniidígíi át'ego, Éí
hwii'déé' tooh dahináanii hadaazljíj dooleeł.

³⁹Áko díí hadzoodzí'ígíí Nílch'i Diyinii baa hojilne'go
ájíní, éí dahoodląago haa dadzólíii bíi' dodooleelígíí
áahjiní; jó, íídáqá' Nílch'i Diyinii t'ah doo aa deet'aah
da, háálá Jesus t'ah doo ayóó át'éii ábi'dilnéeh da.

Diné bitahgóó alts'á'aldah

⁴⁰Díí saadígíí deidiizts'áq'go diné la' ádadííniid, Díí
diné t'áá aaníí Diyin God yá halne'ii át'íj' lá.

⁴¹Náádaala' áadaaní, Díí Christ át'íj'. Nidi la' áadaaní, Da'
Christísh Gáliliidéé' doogáál? ⁴²Da' doósh Diyin God
bizaad bee ak'e'ashchínígíi ánii da, Christ éí David
bits'áqdóó oochíilií jíljí doo, t'áá David kékéhat'íj'
nít'é'ídóó, Béthlehem kin haal'áhídóó?

⁴³Áko diné haniinaa alts'ákah. ⁴⁴Áko la' hodi'doolsoł
daniizjíj', nidi t'áadoo la' hwiiłtsoodí da.

Aląaji' naaziinii doo da'oodlánígíí

⁴⁵Áko siláo éí aláahgo nááda'iilnihii áadóó Férisii danilínii baa níjíkai, nít'éé' ádahodííniid, Haash yit'éego t'áadoo bił nánoohkai da? ⁴⁶Siláo ádazhdííniid, Diné ła'da díí diné yálти'ígi át'éego t'áadoo yálти'í da!

⁴⁷Áko Férisii danilínii ánáádahodoo'niid, Da' nihíísh ałdó' t'áá ádzaagóó ádanihi'di'niist'aa'? ⁴⁸Da' naat'áanii danilínii áadóó Férisii daniliniísh ła' daboosdląądgo baa dadzoozlíí'? ⁴⁹Nidi díí diné yíl'áhígíí, bee haz'áanii doo bił béédahózinígíí yee', atídadoolníiłgo bá hada'iisdzíí', náádadoo'niid. ⁵⁰Nít'éé' Nikodiímas, éí t'óó yéędą́q' [tl'ee'go] Jesus baazhnýähígíí,

Férisii danilínii ła' atah jílį́igo, t'áá ałtso ábizhdííniid, ⁵¹Da' nihibee haz'áaniísh diné ła' t'áadoo yidiits'jhí índída yaa naayáii t'áadoo bił bééhoozjihí yá nihodoo'áál? ⁵²Áko hach'j'hadaasdzíi'go ánáádahodoo'niid, Da' mísh ałdó' Gáliliidéé' naniná? Diyin God bizaad naniłkaah, jó, Gáliliidóó Diyin God yá halne'ii doo hodooleelgóó nił bééhodoozjíł. ⁵³[Áko diné t'áá ádzíltso dahaghángóó táadzooskai.

JOHN 8

Asdzání adiléego hadeel'ii,

¹Jesus t'éiyá Dził Álivz bighqá'góó dashdiiyá. ²Áadóó t'áá iiyisí t'ah abínigo kin bii' sohodizin bił haz'ą́g góne' yah anáádzoodzázago, diné t'áá ałtso haa álah

silijí', áko dzineezdáago nazneeztágá'. ³Nít'éé' bee haz'áanii yínda'niłtinii índa Férisii danilíinii asdzání la' adiléé lágo yik'ídaaskaigo Jesus yaa deizlóóz, áko diné biníi'gi dah hoosj'go, ⁴Jesus ádeidííniid, Na'nitiní, díí asdzání adiléé lágo habi'deel'jj'. ⁵Ákodaat'ínígíí bił nidadziilne' doo biniyé bee haz'áanii biyi' Mózes yee haadzíi' ni'.

Nidi nishq' ha'át'éego bá hadíídzih? ⁶Díí hákada'iihlilgo binahjjí' hak'i dahodidoo'áál biniyé ádahodííniid. Nidi Jesus yaa ádziidzaago doo baa ná'áhozhdilt'jjgóó hála' bee leeshtahgi ni'dzizoh. ⁷Áko t'ah nidahódílkidgo, de ádziidzaago ábizhdííniid, T'áá háiida nihitahgi ts'ídá t'ah doo ádil iisihii éí hání'dii átsé tsé bee díí asdzání nízhididooniił. ⁸Áko yaa ánáádziiidzaago hála' bee leeshtahgi nináá'dzizoh. ⁹Nidi asdzání yik'i dahodii'ánígíí éidíigíí deidiizts'aq'go, ádił nida'iisíi'ii yee ádaa ákodaniidzíjí'go t'áálá'í nítinígo t'áá alkéé' ch'éheeskai, alaqají' nidaakaígíí átsé, akéédéé' nidaakaígíí bee nihoolzhiizh, áko Jesus t'áá sahí dzizljjí'go, asdzání t'éí hadááhdéé' sizi. ¹⁰Áadóó Jesus de ádzaago éí asdzání yik'i nághalgo áyidííniid, Asdzání, nik'i dahodii'ah yéşhá' háájí? Da' dinéésh doo la' atníidi'doolníiłgo yee ná haadzíi' da? ¹¹Áko ábijiní, Doo la' da, Bóhólníihii. Nít'éé' Jesus ánááhodoo'niid, Shí ałdó' nidi'yoolyéelgo doo bee ná hadeesdzih da; nílááh nádááł, t'áadoo bağhági ánáánít'íní.]

Jesus éí nihokáá' dine'é bá adizhníldíín

¹²Nít'éé' Jesus éí diné yich'j' hanáánáádzíi'go áyidííniid, Nihokáá' dine'é bá adinídíín nishlí;

t'áá háiida shikéé' joogálígíí éí doo chahałheełgóó nináájídáa da doo, nidi iiná bee adinídiiñii hwee hólqó dooleel. ¹³Éí baq Férissii danilíñii ádahodííniid, T'áá ni ádaa hólne', áko hólne'ígíí doo t'áá aaníi da. ¹⁴Jesus ánááhodoo'niid, Azhá shíjj t'áá shí ádaa hashne' nidi, hashne'ígíí éí t'áá aaníi, háálá níyáádéé' índa déyáágóó shił bééhózin, nidi nihí éí níyáádéé' índa déyáágóó doo nihíl béédahózin da. ¹⁵Nihí ats'íis k'ehgo t'éiyá ándahoyoh'aah, shí éí diné doo ła' bá nihwiish'aah da. ¹⁶Ákondi ánihwiish'aah ládáqá', bee ánihwiish'ahii éí t'áá aaníi, háálá doo t'áá sáhí ánihwiish'aah da, nidi shí áádóó aTaa' shiníł'a'ii biłgo t'éiyá. ¹⁷Bee nihá nahaz'áanii biyi'dóó bee ak'e'ashchí, diné nidilt'éego oo'iinii niljígo aheelt'éego halne'go éí t'áá aaníi; ¹⁸shí t'áá shí ádaa hashne', áádóó aTaa' shiníł'a'ii aldó' shaa halne'. ¹⁹Áko ádahodííniid, Háadishq' niTaa'? Jesus ánáádoo'niid, Shí nidi doo shéédahonohsin da, shiTaa' aldó' doo béédahonohsin da; shéédahonohsingó t'éiyá shiTaa' aldó' béédahonohsin doo nít'éé'. ²⁰Kin bii' sohodizin bił haz'áq góne' béeso ahi'nílgí na'ningo díí saadigíí Jesus yee haadzíí', nidi ła'da doo hoołtsoodí da, háálá t'ah doo áají' há ahalzhíish da.

Déyáágóó doo dadohkááh át'ée da

²¹Jesus ánááhodoo'niid, Shí k'ad dah diishááh, áko nihí hadashinohtáa dooleel, ákondi t'áá ádił da'íínółzíihgo dadínóohnéél; déyáágóó doo dadohkááh át'ée da. ²²Áko Jew dine'é ádadííniid, Da' ázhdiyoolyéélísh, háálá, Déyáágóó doo dadohkááh át'ée da, jiní? ²³Áádóó ábizhdííniid, Nihí nihokáá'dóó nidaahkai, shí t'éiyá wót'ááhdéé' naashá; nihí nahasdzáán bits'ą́qdóó dahosooljíi', shí doo nahasdzáán bits'ą́qdóó hosélijí' da.

²⁴Éí bąq ánihidiíniid ni', T'áá ádił da'íínółzíihgo dadínóohnééł, háálá shí Christ ásht'íjgo

doo deinohdlágóogo t'áá ádił da'íínółzíihgo dadínóohnééł. ²⁵Áko ádahodííniid, Háishq' ánít'í? Jesus ánáhodoo'niid, Ts'ídá átséédáq' nihil hweeshne'ígíí t'áá éí ásht'í. ²⁶Lą'ígóó bee nihich'í hahideesdzihii áadóó bee nihaa nídéesht'íjli hólq, nidi shiníl'a'ígíí éí t'áá aaníinii nilí, áko bits'qádóó diséts'aq'ii nihokáá' dine'é bee bił hashne'. ²⁷ATaa' baa yájílti'go t'áadoo yik'ida'diitqá da. ²⁸Áko Jesus áhodííniid, Diné Silíjí'ii dah dahidooł't'e'go índa, shí t'áá éí ásht'íjgo nihil béédahodoozíjíł, áadóó doo t'áá shí shoholníihgo ha'át'ihída baa naasháa da, nidi shiTaa' yee nashineeztá'ígi át'éego díí bee yáshti'. ²⁹Shiníl'a'ígíí éí shił hólq; aTaa' doo t'áá shízhání shi'nílnii' da, háálá bił hóshónígíí t'éí t'áá álahjí' baa naashá. ³⁰Díí saad bee hadzoodzí'go lą'í dahoosdląqäd.

T'áá aaníinii nihéédeididoochił

³¹Áko Jesus éí Jew dine'é dahoosdląqädígíí ábizhdííniid, Shizaad bik'eh wohkahgo t'éiyá t'áá aaníí

shídahool'aahii dadoohleeł, ³²áko t'áá aaníinii nihil béédahodoozíjíł, índa t'áá aaníinii nihéédeididoochił.

³³Áadóó ánádahodoo'niid, Nihí Éíbraham bits'qádóó da'ahílchíihii daniidlí,

áko ts'ídá t'áadoo diné la' binaalte' dasiidljj' da.

Ákoshq' ha'át'éego, Nihéédadidoochił, diní?

³⁴Nít'éé' Jesus ánáhodoo'niid, T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, T'áá háiida bąqhägi ááníili t'áá éí bąqhägi át'éii binaalte' jíllí. ³⁵Jó, naalte' doo hool'áágóó a'alk'ee

sidáa da, nidi aYe' t'éiyá hool'áágoo hóló. ³⁶Éí baq aYe' nihéédeideezhchidgo, t'áá aaníi nihéédadeeshchid doo.

³⁷Éíbraham bits'áqdóó da'ahílchíihii danohlíjigo shił béstééhózin, ákondi dahodiyiilyéél dashíínóh'ní, háálá shizaad nihiyi'di doo bá nahosool'áq da. ³⁸ShiTaa' bił honishhlópdáq' yiiltsánígíí t'áá éí bee yáshti', nihí aldó' danihizhé'é bits'áqdóó dasidoots'á'ígíí t'éí baohkah.

Nílch'i bida'iiníziinii binanit'aí danihizhé'é át'é

³⁹Áko hanáádaasdžíi'go ádahodííniid, Éíbraham éí danihizhé'é nít'éé'. Jesus ánááhodoo'niid, Éíbraham ba'álchíní danohlíjigo la', Éíbraham yaa naayáhígíí baa naahkai doo nít'éé'. ⁴⁰Diyin God bits'áqdéé' t'áá aaníinii diséts'á'ígíí t'éiyá bee nihíl hweeshne', nidi k'ad dahodiyiilyéél dashíínóh'ní. Éíbraham éí doo ákódzaa da. ⁴¹Nihí nihizhé'é yaa naagháhígíí baa nidaahkai. Áko ádahodííniid, Nihí doo adilyé bee danihi'dizhchíj da,

áko nihíTaa' t'áálá'í, éí Diyin God. ⁴²Nít'éé' Jesus áhodííniid, Diyin God nihíTaa'go la', ayóó'ádashíínóh'níi doo nít'éé', háálá Diyin God bits'áqdéé' níyá; doo t'áá shíniik'eh níyáa da, nidi bí shiníl'a'. ⁴³Hait'éegosha' yáshti'ígíí doo bik'ida'doohtjih da? Jó, t'áá iiyisí doo t'áá k'ad shizaad dasidoots'áq' daígíí bee át'é. ⁴⁴Nílch'i bida'iiníziinii binanit'aí danihizhé'é át'é, éí bits'áqdéé' dahosooljíi', éí nihizhé'é nilíinii laanaa níziniígíí t'éí bida'oł'i. Éiyee' hodeeyáádéé' diné neiłtseedii nilí, áko t'áá aaníinii doo ádiidéélt'i' da, háálá t'áá aaníinii bii' ádin.

Biyooch'iidgo t'áá bí át'éii yee áadaa yálti', háálá biyooch'iidii nilí, áadóó wooth'íid yizhé'é nilí. ⁴⁵Nidi

t'áá aaníinii bee nihil hashne'go bąq, doo dashoohdlą́ą da. ⁴⁶Nihitahdóoshą́ háí bąqhági át'éii yee shik'ihodoo'ah? T'áá aaníinii bee nihil nahashne'go, hait'éegoshą́ doo dashiinohdlą́ą da? ⁴⁷T'áá háiida Diyin God bits'áqdéé' ájít'inígíí éí Diyin God bizaad jidiits'a', nidi nihí doo dayíísólts'áq' da, háálá doo Diyin God bits'áqdéé' áadaht'íi da.

Éibrahám t'áá bítséedi honishlǫ́

⁴⁸Áko Jew dine'é ánáádahodoo'niid, Samériya dine'é la' nílį́go, nílch'i bi'iiníziinii niyi'di hólǫ́, dandii'nínígíí da' éish doo t'áá aaníígóó ádandii'níi da?

⁴⁹Jesus ánáádoo'niid, Shí doo nílch'i bi'iiníziinii shiyi'di hólqo da, nidi shí shiTaa' shi'l nílį́go ínísin, áko nihí doo nihil danishlį́i da. ⁵⁰Ákondi t'áá shí bee ayóó ánísht'ée dooleelii doo hásht'íi da; t'áá lashdilt'ehí t'éí bee ayóó ánísht'éii hoł nílį́go hájít'í, áko éí á nihojii'aah doo. ⁵¹T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, T'áá háiida shizaad bik'eh hojíl'íi go, éí doo dazdootsaal da. ⁵²Áko Jew dine'é ánáádahodoo'niid, K'ad lą́ą, nílch'i bi'iiníziinii niyi'di hólqogo nihil béédahoozin. Éibrahám daaztsá, Diyin God yá dahalne'ii nít'é'igíí ałdó' daneezná, nidi ádíní, T'áá háiida shizaad bik'eh hojíl'íi go, éí doo dazdootsaal da.

⁵³Da' niísh nihizhé'é Éibrahám yę́ę biláahgo ayóó ánít'é? Éí daaztsá, Diyin God yá dahalne'ii nít'é'igíí ałdó' daneezná! Ákoshą́ háí i'díl'í? ⁵⁴Nít'éé' Jesus ánáádoo'niid, T'áá shí ts'ídá ayóó ánísht'é i'díshnéehgo ts'ídá ayóó ánísht'é i'díshnéhígíí éí t'áadoo shá nídoodeleelí da, nidi shiTaa' ayóó ánísht'ęego áshósinígíí, Éí nihí nihidiYiin God, dadohní. ⁵⁵Nidi nihí doo hwéédahonohsin da; shí hwééhasin. Doo

hwééhasin da, dishníigo, t'áá nihígi ánísh't'éego shiyooch'iid doo nít'ée', nidi hwééhasingo hazaad bik'eh honish'í. ⁵⁶Éíbraham nihizhé'é yéę sheidoołkálígíi yiidooltséelgo yąą bił hózhqóó nít'ée', áko yiyyiiltsáągo bił hózhqod. ⁵⁷Jew dine'é ánáádahodoo'niid, T'ah doo ashdladiin nináháah da, da' ákoósh Éíbraham yiniiltsá? ⁵⁸Jesus ánááhodoo'niid, T'áá aaníi, t'áá aaníigóó ánihidishní, Éíbraham t'áá bítséedi honishlq. ⁵⁹Ákohgo dahlwíidínóolniil biniyé tsé nídayiizláá', nidi Jesus éí [diné bitahgóó ch'ízhnýáago] bits'ąą nízhdeest'ⁱⁱ, áko kin bii' sohodizin bił haz'ánígíi biyi'dóó ch'ízhnýá.

JOHN 9

Jesus éí diné t'áá bi'dizhchijidéé' doo oo'íinii néidiisá

¹Jesus joogáál nít'ée' diné la' t'áá bi'dizhchijidéé' doo oo'íi da lei'jiiltsá. ²Áko hódahooł'aahii nidahódéélkid, Na'nitní, háishq' bąąhági ádzaa, díí diné daats'í, hashchíinii daats'í bąąhági ádzaa doo biniinaa doo ajoo'íigóó ho'dizhchí? ³Jesus áhodííniid, Díí diné bąąhági ádzaii, doodaii' bishchíinii bąąhági ádzaii doo biniinaa da, nidi Diyin God bibeé adziili yee áánííllii bee bééhodoozjíi biniyé ádzaa. ⁴T'ah hool'inídáq' shiníł'a'ii binaanish ts'ídá baa naasháa doo; jó, tl'ée' haleehgo diné doo la' naalnish da. ⁵Nahasdzáán bikáá' naasháago, nihokáá' dine'é bá adinídíin nishlí.

⁶Ákót’éego haadzii’go, ɬeezh yik’ídeezhée’go bishéé’ yee hashtl’ish áyiilaago diné doo oo’ínigíí binák’eegi yííztléé’, ⁷áadóó áyidiíniid, Nílááh, Sailóom tó sikánígíí biyi’ tá’adígis (Sailóom jiníigo éí Eel’áa’ jiníigo óolyé). Ákóq jinýáago tá’ázdeesgiz, áko áadéé’ ajoo’íigo nídzídzá. ⁸Bił kéédahojit’ínigíí índa doo ajoo’íigo dahoo’íí nít’é’ígíí ádadííniid, Díí sidáago adókeed yéę át’íí ya’? ⁹La’ ádaaní, T’áá éí át’íí; náádaała’ ádaaní, Dooda, ts’ídá t’áá ákónóolnín léi’ át’íí. T’áá hó ájíní, Shí lá éí ásht’í ni. ¹⁰Áko ádahodííniid, Ákoshq’ haa yit’éego íní’íí nísínídlíí? ¹¹Hadzoodzii’go ánáázhdoó’niid, Diné léi’ Jesus wolyéhígíí éí hashtl’ish áyiilaago shináá’ yííztléé’go áshidííniid, Nílááh, Sailóom tó sikánígoo dínááh, áadi tá’adígis, áko ákóq niséyáago tá’adésgiz, nít’éé’ eesh’íí sélíí. ¹²Ádahodííniid, Ákoshq’ éí háadi naaghá? Éí ábizhdííniid, Doo shíl béhózin da.

Férisii danilíinii diné náábi’diilzáii nidayídílkid

¹³Diné doo oo’íí da nít’é’ígíí Férisii danilíinii yich’íí yíl daaskai. ¹⁴Jó’áko nít’éé’ háá’áyííh jíí góne’ Jesus hashtl’ish áyiilaago ajoo’íí áhoolaa lá. ¹⁵Férisii danilíinii nináádahódeélkidgo ádaaní, Hait’éegoshq’ íní’íí síníí? Áko ábizhdííniid, Jesus éí hashtl’ish shináá’ yííztléé’go tá’adésgiz, áko eesh’íí sélíí. ¹⁶Díí biniinaa Férisii danilíinii ɬa’ ádadííniid, Díí diné doo Diyin God biníl’áa’ da, háálá háá’áyííh jíí doo bił nilíí da. Náádaała’ éí ádadííniid, Ákoshq’ haa yit’éego diné bąąhági ááníilií nilíígo kót’éego Diyin God bibee adziilií bee béédahózinií yaa naagháa dooleel? Áko haniinaa ałts’á’áldah. ¹⁷Diné doo oo’íí da nít’é’ígíí ánáádeidoo’niid, Nishq’ íní’íí ániilaagíí ha’át’íí bidiní? Áko ázhdííniid, Diyin God yá halne’íí nilíí, bidishní.

¹⁸Nidi Jew dine'é t'áá aaníí doo ajoo'íj da nít'ée'go ajoo'í dzizlí'ígíí doo dayoodláq da, diné ajoo'í dzizlí'ígíí hashchíinii yíká nida'as'a'go índa, ¹⁹éí nidayídéélkidgo áadaaní, Da' díish nihiyázhí át'í, t'áá doo oo'íigóó yizhchí dohnínígí? Ákosha' k'ad haa yit'éego oo'í? ²⁰Hazhé' é áadóó hamá ádííniid, Díí nihiyázhí át'í, áadóó doo oo'íigóó shiilchíjigo nihił bééhózin, ²¹nidi haa yit'éego shíj ajoo'í dzizlí'íjí doo nihił bééhózin da, hái shíj ajoo'í áhoolaa, éí ałdó' doo nihił bééhózin da. Jó, nizninísá, t'áá hó nidahódólkid; t'áá hó haash yit'éego ádá hazdoodzih. ²²Hashchíinii éí Jew dine'é yináldzidgo ákodííniid, háálá diné la'da, T'áá aaníí Christ át'í, jiníigo hadzoodzi'ígíí éí Jew dine'é áłah nádleehii bitahdóó ats'áhodi'doolt'eełgo t'áá íídáq' Jew dine'é yee lá'í daazlín'go hondahaz'á. ²³Éí biniinaa hashchíinii ádííniid, Jó, nizninísá, t'áá hó nidahódólkid.

²⁴Áko doo oo'íj da nít'ée'ígíí hágó náádeidoo'niidgo ádeidííniid, Diyin Godjígo baa hóniih; díí diné éí bąąhági ááníili nilíjigo nihił béédahózin. ²⁵Áko ánaádoo'niid, Bąąhági ááníili daats'í nilíj, éí doo shił bééhózin da; t'áálá'í t'éiyá shił bééhózin, doo eesh'íj da nít'ée', nidi k'ad eesh'íj. ²⁶Áko ánaádahodoo'niid, Haashá' niilaa? Hait'éegoshá' íní'íj ánilaa? ²⁷Áko ánaábizhdoo'niid, T'áá íídáq' bee nihił hweeshne', nidi t'áadoo dasidoots'áq' da. Ha'át'íisha' binyé náádadidoohts'íjí? Da' nihíísh ałdó' bídahooł'aahii daniidlíj doo danohsin? ²⁸Áko dahwéédzíi'go ádahałní, Ni éí böhooł'aahii nílíj, nidi nihí éí Mózes yídahooł'aahii daniidlíj. ²⁹Diyin God éí Mózes yich'íj haadzíi'go nihił béédahózin, nidi díí diné naagháádééj doo nihił béédahózin da. ³⁰Éí diné ánaáhodoo'niid, Yáá

t'áadoo le'égi át'éé lá! Naaghádéé' doo nihíł
béédahózin da, nidi eesh'í áshilaa.³¹Jó, nihíł
béédahózingo bąghági ádaanílī éí Diyin God doo
bíists'áq' da, nidi t'áá háiida Diyin God yich'í' naħáláii
áadóó t'áá éí yíni' yi'ósinii, éí t'éí Diyin God bíists'áq'.
³²Nahasdzáán hazlíjí' dóó wóshdéé' t'áá doo oo'íjigóó
bi'dizhchíinii oo'í ályaa t'ah doo ha'niihígi da.³³Áko éí
diné doo Diyin God biníl'a' dago, ha'át'íhída doo la'
yił'íjí dadoooleel nít'éé'.³⁴Áko ánáádahodoo'niid, T'áá
bąghági ánít'éego ni'dizhchí, da' ákoósh nanihinítin?
Áko Jew dine'é álah nádleehdóó yits'ádahast'e'.

Nílch'i k'ehgo doo oo'íjí da

³⁵Áts'ádadzist'e'ígíí Jesus yiyíníii', áko hak'íníyáago
áhodííniid, Da' Diyin God biYe'esh yinídláqgo baa
dzíínlí? ³⁶Áko ázhdííniid, Bóhólñíihii, háishq' éí ájít'í,
áko hooshdláqgo haa dzííníshlí dooleel?³⁷Nít'éé' Jesus
áhodííniid, Jó, níníl'í, nich'í' yálti'ígíí éí át'í.³⁸Áko
ázhdííniid, Bóhólñíihii, k'ad láq ooshdlá, áko bich'í'
nitsizhdinígo'go nahodzisá.³⁹Jesus ánáádoo'niid, Diné
baa násht'íjí doo biniyé díí nahasdzáán bikáa'jí' níyá, éí
doo da'oo'ínígíí da'oo'íjí dooleel biniyé, da'oo'ínígíí
doo da'oo'íjí da doo ałdó' biniyé.⁴⁰Férissii danilíniíi la'
hwíighahgi naazinígií dahodiizts'áq'go ádahodííniid,
Da' nihíish ałdó' doo da'iit'íjí da?⁴¹Jesus áhodííniid,
Doo da'oh'íjigóó la' t'áadoo bee nihik'ídahót'ahí da doo
nít'éé', nidi k'ad éí, Da'iit'íjí, dadohní, áko t'áá ádił
da'ílzíihii danohlí.

JOHN 10

Dibé bighan binahjí' hane' bee ak'idi'dootíjílhi

¹T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, T'áá háiida dibé bighan bich'é'etiindéé' doo yah anádáhígíí, nidi t'áá háádéé' da yitis ná'nahígíí, t'áá éí ani'jjihii áadóó agha'ii'níílii nilí, ²nidi ch'é'etiindéé' yah anádáhígíí éí dibé yaa áhályáanii nilí. ³Éí dán'dítjhí yaa áhályáanii bá aq néiditjíh; dibé biinéé' deidiits'a', áko t'áá bí bidibé dabízhi' yee yózhíigo, yá ch'éhéghááh. ⁴T'áá bíhígíí t'áá áltso ch'íne'i'niłgo yilqají' naagháago dibé bikéé' naakai, háálá biinéé' yéédahósin. ⁵Diné doo yéédahósinií éí doo yikéé' dah didoojah da, nidi t'óó yits'áq' dah didoojah, háálá doo yéédahósinií biinéé' doo yéédahósin da. ⁶Díí hane' bee ak'idi'dootíjílhi Jesus yee hach'í' haadzíí', nidi yee hach'í' haadzí'ígíí t'áadoo bik'idazh'diitáq' da.

Jesus yá'át'éehgo dibé yaa áhályáanii

⁷Áko Jesus ánáhodoo'niid, T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, Shí dibé bich'é'etiin nishlí. ⁸Shítséedi nidahaaskaígií t'áá áltso da'ní'jjihii índa aghada'ii'níílii danilí, áko dibé doo dabidiits'a' da. ⁹Shí ch'é'etiin nishlí; t'áá háiida shí shee yah íiyáhígíí yisdádooltéél, áadóó yah anádááh índa ch'ínádáahgo hootsoji' anáhádáah dooleeł. ¹⁰Ani'jjihii adínóo'jjíl áadóó ni'dooltsíl índa í'doołdjjíl t'éiyá yiniyé nádááh, nidi shí t'éí shidibé iiná bee dahólqó dooleeł, áadóó lqago bee dahólqó dooleeł biniyé níyá. ¹¹Shí yá'át'éehgo dibé yaa áhályáanii nishlí. Yá'át'éehgo dibé yaa áhályáanii éí t'áá bí dibé yich'áqh niná'ádiit'aah. ¹²Ákondi

adeenáago naalnishii éí doo na’niłkaadii niljí da, éí dibé doo t’áá bí biljí’ góó biniinaa mą’iitsoh éí dibé yich’j’ yilwołgo yiyyiıtséehgo, dibé t’áá ákóqogo dah díníichééh, áko mą’iitsoh éí dibé la’ yił nehedil áadóó la’ baa taojah.¹³Háálá éí t’óó adeenáago naalnishgo baq dah díníichééh, áko dibé t’óó yaa yoonah.¹⁴Shí yá’át’éehgo dibé yaa áhályáanii nishlji, shihígíí bée dahasin áadóó shihígíí shéédahósin.¹⁵T’áá aTaa’ shééhósin áadóó aTaa’ bée hasinígi át’eego,

áko t’áá shí she’iina’ dibé bich’ájh ninádinish’ aah.¹⁶Dibé náánála’ shee náhódlq, nidi éí díí shijé’igíí doo bitahdóo da; éí alldó’ shóideesht’eełgo shiinéé’ deidiits’ a’ doo. Áko t’ááláhígóó shijée’ dooleel, índa dibé yaa áhályáanii t’áálá’í dooleel.¹⁷Éí baq she’iina’ t’áá shí náádideeshdléél binyé ninádinish’ aah, éí baq shiTaa’ ayóó’ashó’ní.¹⁸Éí diné doo la’ shighaidoolyéél da, nidi t’áá shíniik’eh ninádinish’ aah. Bee óhólnííh shee hólqogo ninádinish’ aah, áadóó bee óhólnííh shee hólqogo náádideeshdléél; díí bi’deeshlíiłgo shiTaa’ bibik’eh ó’oo’níllí át’é.

¹⁹Áko éí saad bee hadzoodzí’igíí biniinaa Jew dine’é ałghanááda’ dit’áahgo ałts’ákah.²⁰Áko la’i yilt’eego ádadíínid, Níłch’i bi’iiníziinii hayi’di hólqogo, diigis jíljíj lá; ha’át’íish binyé dahwíísółts’áq?²¹La’ áadaaní, Díí saadígíí doo níłch’i bi’iiníziinii bii’ hólónii la’ bizaad át’ee da. Da’ níłch’i bi’iiníziiniísh doo oo’ínií oo’íjigo íidoolíił?

Jew dine’é éí Jesus bił nidazdiilniił dayó’ní

²²Íídáq' Jerúsalemdi, kin bii' sohodizin éí Diyin God bá ats'át'ánígíí bee bééhániihgo binii't'aa hodílzingo álah ná'ádleehígíí baa nááhoolzhiizh, áko íídáq' hai, ²³nít'éé' kin bii' sohodizin bich'éédáq'gi, Sálaman bichaha'oh góne' Jesus nijighá. ²⁴Áádóó Jew dine'é haa álah silíj'go ádahodííniid, Haa nízáágóoshq' náás nihiníí'ah doo? Christ nílíj' ládáq', t'áá bééházínigo bee nihíl hólne'. ²⁵Áko Jesus ábidííniid, Nihił hweeshne' ląq, nidi t'áadoo deisoohdląqđ da. ShiTaa' bízhi' bee naanish baa naasháhígíí, éí bee Christ nishlíj'go nihíl béédahózin, ²⁶nidi doo dashoondląqđ da, háálá [t'áá ánihidííniidigi át'éego] doo shí shidibé danohlıj' da. ²⁷Jó, shidibé shiinéé' deidiits'a', áádóó béédahasingo shikéé' nidaakai, ²⁸índa iiná doo ninít'i'ii baa hidish'aah, áko ts'ídá doo ádadoodijıł da, doo nidi la'da shílák'eedóó haidiyoołhálı da. ²⁹ShiTaa' t'áá altso biláahgo ayóó ájít'éii, éí dibé shaazhnínilígíí doo la' shiTaa' bílák'eedóó haidiyoołháqđgo yíneel'áni da. ³⁰Shí índa shiTaa' t'áála'í niidlí.

³¹Ákohgo Jew dine'é hoł nidazdoołniił biniyé tsé nínáádayiisdláá ³²Nít'éé' Jesus ánáábidoo'niid, ShiTaa' bits'ąądék' naanish yá'ádaat'éehii lą'í nihináál baa niséyá, áko háidíígíishq' biniinaa shíl nidaznołne'? ³³Jew dine'é ánáádahodoo'niid, Yá'át'éehii baa nanináhígíí biniinaa doo nił nidazniilne' da, nidi Diyin God doo díínísingóó baa yánílti'ígíí biniinaa, háálá t'áá diné nílíj'go Diyin God i'díl'ı. ³⁴Jesus ánáábidoo'niid, Diyin danohlıj, dííniid,

da' doósh nihibee haz'áanii bii' bee ak'e'ashchij' da? ³⁵Diyin God bizaad baa deet'ánígíí, Diyin danohlıj,

yidííniidgo, jó, Diyin God bizaad bee ak'e'ashchínígíí doo ɬahgo ádooníił da.³⁶ Áko Diyin God biYe' nishłí, dishnínígíí bąq ha'át'éegoshą', Diyin God baa'ihgo baa yániłti', dashidohní? Jó, aTaa' ats'áshiníltjígo nahasdzáán bikáa'jj' shiníl'a'.³⁷ ShiTaa' binaanish doo baa naasháágóogo t'áadoo dashiinohdlání,³⁸ nidi éí baa naasháago azhá shí doo dashiinohdląq da nidi, naanish baa naasháhígíí éí deinohdląq, áko aTaa' shiyi'di hólq, shí ałdó' biyi'di honishlónígíí nihił béédahodoozijílgó deidoohdląqł.

³⁹ Éí bąq dahwiidiiltsoł ch'éeh náádaniidzjí' nidi, bits'áqá' dah náázdiidzá.⁴⁰ Áádóó Jórdan tsé'naagóó anáádzoodzá, John tó yee asijíhgo hahoolzhiizh yéejí', ákwii nijigháá nít'éé'.⁴¹ T'óó ahayói haa haaskaigo áadaaní, John éí Diyin God bibee adziilii bee bééhózinii doo la' yaa naayáa da, nidi John díi diné yee yaa hoolne'ígíí t'áá ałtso t'áá aaníí lá.⁴² Áko ákwii t'óó ahayói dahoosdląqđgo haa dadzooplíi'.

JOHN 11

Lázaras daaztsá

¹Nít'éé' Béthaniidi diné léi' Lázaras wolyéego daatsaah, éí kin shijaa'ídi Mary áádóó bádí Martha yił kékéhat'í.²Mary éí ak'ah ílínii Bóhólníihii bik'i yadziiziid áádóó hatsii' bee bikee' bá jíit'ódígíí

éí halah Lázaras daatsaah.³ Áko halahkéí Jesus yich'jí i'ííl'a'go ání, Bóhólníihii, diné ayóó'iíní'nínígíí daatsaah.⁴ Jesus éí yidiizts'áq'go ádííniid, Díí da'atsaahígíí doo bik'ee da'dootsaal da, nidi Diyin God ayóó át'éii bee bééhodoozjílílgíí biniyé át'é, áko Diyin God biYe' t'áá éí bee ayóó ájít'éego áhodi'doolnííl ałdó' biniyé át'é.

⁵Jó, Jesus éí Martha áadóó bideezhí índa Lázaras ayóó'ayó'ní. ⁶Áko dadzitsaahígíí yiýínni'go, t'áá ákwii naagháago naaki náánéíská. ⁷Áadóó bik'iji' índa hódahooł'aahii ábizhdííniid, Tị', Judíyagóó náádiikah. ⁸Áko hódahooł'aahii ádahodííniid, Na'nitiní, shqá' t'áá áhodeezniidíigo Jew dine'é hoł nidazdiilníi danó'níi ni'. Da' ákoósh ákqóó náádínídzá? ⁹Jesus ánáádoo'niid, Ła'a jínígíísh biyi' doo naakits'áadahdi ahéníná'álki' da? Áko t'áá háiida jjígo naagháhígíí, éí doo digeeh da, háálá díí nahasdzáán bá hool'inígíí yoo'jí. ¹⁰Nidi t'áá háiida tl'ée'go naagháhígíí, éí nídígoh doo, háálá hool'inígíí bii' ádin. ¹¹Kót'éego hadzoodzíi'go ánáábizhdoo'niid, Nihik'is Lázaras ałhosh, nidi ajiłhoshdeę' ch'éehodeesił biniyé déyá.

¹²Hódahooł'aahii ádahałní, Bóhólníihii, jó, t'óó ajiłhaazhgo k'ad shíj náázhididooodáál. ¹³Jesus éí Lázaras daaztsánígíí ááhyiłní, nidi hanályjjhgo ałhoshígíí ááhyiłní daznízin. ¹⁴Áko índa t'áá bééhózínígo hoł hoolne', Lázaras éí daaztsá, ¹⁵áko da'iidoohdląął biniyé doo áadi naasháá da nít'é'ígíí bąą shił hózhó, háálá éí nihá yá'át'ééh. T'áá áko nidi bich'jí diikah. ¹⁶Áko Thomas, Naakií hodí'nínígíí, bił ídahojił'aahii ábizhdííniid, Haa'ishqá' nihí ałdó' Jesus bił dadíníi'néél biniyé ákqóó diikah.

Jesus éí náá'dijeeh índa iiná nilj

¹⁷Nít'ée' Jesus ákwe'é jiniyáago djj' yiskánídáq' tséní'ootséél góne' Lázaras yóó'ályaago hoł béstéhoozin.

¹⁸Jerúsalementdóó Béthaniji' t'áá áyídí, naakidi tsin sitá daats'í ánizah, ¹⁹áko Jew dine'é la'í éí Martha índa Mary bilah daaztsánígíí hadayi'ayoołníih doo biniyé yaa haaskai. ²⁰Martha éí Jesus aadéé' yigálígíí jíinii'go dashdiyyáago bidááshnýá, Mary éí t'áá kin góne'é sidá.

²¹Martha éí Jesus áyidíniid, Bóhólníihii, kwe'é nanináago, shilah doo daaztsaq da doo nít'ée'. ²²T'áá k'ad nidi Diyin God t'áá ha'át'ihida, Shá ánílééh, bidííníniidgo, éí Diyin God ná fídoollílgó shíl béstéhoozin.

²³Jesus áhodííniid, Nilah yéę náádidoodaál. ²⁴Áadóó Martha ánáázhdoon'iid, Niinílkáadi da'neeznáádéé' náá'di' yijeehgo atah hinááh nízhdooleelgo shíl béstéhoozin ni. ²⁵Jesus ánááhodoo'niiid, Shí náá'di' yijeeh índa iiná nishlí; t'áá háiida shoodláqgo sheidzólíii éí daaztsaq nidi, hináá doo, ²⁶índa t'áá háiida hiná áadóó shoodláqgo shaa dzólíhígíí éí ts'ídá doo dadootsaal da. Da' díísh yinídlá? ²⁷Martha ánáázhdoon'iid, Aoo', Bóhólníihii, ni éí Christ, Diyin God biYe' níljigo nahasdzáán bikáa'jí' nínááh hodoo'niiid yéę wooshdlá.

Jesus yicha

²⁸Kót'éego hadzoodzíi'go dashdiyyá, áko hadeezhí Mary, hágó bizhdííniidgo t'áá nahont'inee ábijini, Na'nitiní níyá, áko hágó niłní. ²⁹Áko t'áá jidiizts'áq'góó, tsíjlgó nízhdíi'na'go bich'j' jiniyá.

³⁰Ákohgo Jesus t'ah doo kin shijaa'ígi jígháah da, nidi t'ahdii Martha hadááh níyahígíí nijighá. ³¹Áko Jew dine'é wóne'é Mary yił naháaztqáago yik'i dahalta'ígíí,

éí Mary tsiiłgo nízhdii’na’go ch’izhniyáhígíí dayiiltsáago, Tséní’ootséeldi jidoochxah biniyé ákóqó jideeyáá lá, daaníigo hakéé’ ch’ékai. ³²Mary éí Jesus sidáhíjí’ jiniyáago Jesus jiiłtsáago, bich’í’ nitsizhdinígo’go ájíní, Bóhólníihii, kwe’é nanináago, shilah doo daaztsáą da doo nít’éé’. ³³Mary jichago áadóó Jew dine’é hoł yíkaígíí aldó’ daachago, Jesus yiyltsáago bii’ sizíinii t’áá iiyisí bidiisnáa’go nitseeltlah, ³⁴áko ádííniid, Háadishq’ nidahosooltłi? Áadóó ádahodííniid, Bóhólníihii, tì’ ákóqó, díniil’ijł. ³⁵Jesus atídineesdlıjí’. ³⁶Nít’éé’ Jew dine’é ádadííniid, Jó’akon, dooládó’ ayoo’ayó’níi da nít’éé’ lá! ³⁷Náadaala’ ádaaní, Diné doo oo’jigóó oo’í áyiilaii, da’ díi diné doo dadootsaalgóó iidoolšílgíish doo yíneel’aq da?

Lázaras daaztsáądék’ náábi’diilzá

³⁸Jesus, t’áá hayi’ídi ninááhwiisnáa’go tséní’ootséeldi jiniyá; éí tséníhoodzäago tsé dáádiní’á. ³⁹Áko Jesus ádííniid, Tsé nowehjí’ oołmáás. Nít’éé’ diné daaztsánígíí bilah Martha áhální, Bóhólníihii, k’ad jíłchxon dzizlji’, háálá díjí’ yiskánídąq’ dadziztsá. ⁴⁰Jesus ánáázhdoon’niid, Da’ doósh bee nił hweeshne’ da, iinídląago Diyin God yee ayoo’át’éii yidiiltséé? ⁴¹Áko [Lázaras yoó’alyaaígí] tsé nahjí’ adadzismááz. Jesus dego déé’jí’go ání, ShiTaa’, shidisínits’á’ígíí nich’í’ baa ahééh nisin. ⁴²T’áá álahjí’ shidinit’s’á’ígíí shił bééhózin, nidi díi diné kóq naazinígíí shíiníl’á’ígíí deidoodląął biniyé bináál ádíshní. ⁴³Kót’éego hadzoodzí’go, yéego hazhdooghaazhgo ázhdiíniid, Lázaras, wóshdék’ ch’ínínááh! ⁴⁴Nít’éé’ dadziztsánígíí naak’á’at’áhí daalgaii hála’ áadóó hakee’

bik'ídadeesdizgo, hanii'jí' ałdó' bee ádit'oodí
bik'ídeesdizgo ch'ízhniyá. Áko Jesus áhodíniid, Hak'i
nída'ooh'aadgo, hodadohchíid.

Jesus diyoolyéelgo binahast'á

(Mt. 26:1-5; Mk. 14:1,2; Lk. 22:1,2)

⁴⁵Áko Jew dine'é la'í Mary yił yíkaígíí, Jesus yaa
naayáhígíí dayiiltsqágo dayoosdląądgo yaa dadzoozlíí,
⁴⁶nidi náádaała' t'éiyá Férisii danilíinii yich'í'
aheeskaigo Jesus yaa naayáhígíí yaa dahoolne'. ⁴⁷Áko
aláahgo nááda'iihniihii índa Férisii daniliinii éí yá
nidaha'áii álah ádayilaago

ádadííniid, Haashq' dadii'nííł? Jó, díí diné bibe adziilii
bee béédahózinii lágóó yaa naaghá. ⁴⁸Áko éidíígíí doo
bee baa nídeiit'íigóogo, diné t'áá altso dabiidoodląął,
áadóó Rome dine'é dadookahgo nihihodiyingo
haz'ánígíí índa nihidine'é éí nihikéyah t'áá bił t'áá
haz'áq nít'ée' nihits'áq' deidoołchxqol. ⁴⁹Nidi álah
sil'ígíí la', éí Kéiyafas joolyéego t'áá éí yihahígíí biyi'
aláahgo náá'iihniihii jíljigo, hadzoodzíi'go ájíní,
T'áadoo nihíł béédahóziní da; ⁵⁰diné t'áálá'íígíí diné
t'áá altso yá dadootsaalgo, áko Jew dine'é doo t'áá át'é
ádooldijlgóó nihá yá'át'ehígíí, éí doo baa nitsídaahkees
da. ⁵¹Éí doo t'áá hániik'eh hadzoodzíi' da, nidi t'áá éí
yihahígíí biyi' aláahgo náá'iihniihii jíljigo, Jesus éí Jew
dine'é yá dadootsaal jiniigo t'áá bítséedi áhodooníilii
baa hojoolne', ⁵²áadóó doo t'áá éí dine'é t'éiyá bá da,
nidi Diyin God ba'álchíní t'áá níltéél nít'ée'
tadaoskaígíí t'ááláhíjí' álah iidoollíł ałdó' biniyé. ⁵³Áko
éí bijiijdóó dahodiyoołhéligíí t'éí yaa nídaat'í. ⁵⁴Éí baq

Jesus doo t'áá yit'íní Jew dine'é bitaa náajídáa da, nidi áádóó honoojí bíighahgi kéyah léi'góó, Ílfreiyim hoolyéego kin haal'áhígóó jiniyá, áko áadi hódahooł'aahii bił nijikai nít'éé'.

Jesus yidooltsoł hodoo'niid

⁵⁵ Áádóó Jew dine'é bi'atis'adeesdzá bee bééhániihii k'adéé baa hoolzhíish, áko atis'adeesdzá bee bééhániihii t'ah doo baa hoolzhíishgóó ádidazhdí' dooldah biniyé t'óó ahojíyóó hakédaayahdóó Jerúsalem góde adziiskai. ⁵⁶ Áko Jesus hádazdéez'ji'go kin bii' sohodizin bił haz'ág góne' nidzizjigo áda'ahizhdí'ní, Haash yit'éego nitsídaahkees? hodílzingo álah ná'ádleehíjí' daats'í doo jidoogáał da?

⁵⁷ Jó, aláahgo nááda'iiłníihii índa Férisii danilíinii yee dahooł'a'go ádadííniid, Diné t'áá háiida Jesus naagháhígi hoł bééhózinígíí éí baa hozhdoonlih, áko deidiiltsoł.

JOHN 12

Jesus éí Béthaniidi ak'ah bee ats'áltjí

(Mt. 26:6-13; Mk. 14:3-9)

¹ Atis'adeesdzá bee bééhániihii hastájh yiská hadziihgo, Jesus éí Béthaniidi, Lázaras daaztsáqadéé' náábizdiisáhígíí kékéhat'ji'gi jiniyá. ² Ákwe'é híílhch'ji'go ch'iyáán há ádayiilaago, Martha hach'ji' ni'iizká, áádóó Lázaras éí atah bikáá' adání bich'ji' hoł dah neezké.

³Mary éí ch'il nard wolyéii bee ak'ah ályaii, t'áá bízhání t'áá íiyisí ílinígíí t'ááláhídi dah hidédlo'go dashdiikqágo Jesus bikee' bikáa'jí' yadziiziidgo hatsii' bee bikee' jíít'óod,

áko kin góne' t'áá át'é ak'ah líkání halchingo hadéébjjd. ⁴Nidi hódahooł'aahii ḥa', Júdas Iskáriyat, éí nináhodidoo'álígíí adíniid, ⁵Díí ak'ah táadi neeznádiin denériyas báqh iljigo nahaaznii'go ha'át'éegoshá' t'áadoo badahoobá'íígíí bitaasnii' da? ⁶Díí hadzoodzí'ígíí doo t'áá aaníí badahoobá'íígíí baa nitsídzíkeesgo hadzoodzí' da, háálá aníjjihii jílí, jó, béeso bizis niji'áago, béeso yihh dayiinlígíí jini'jih. ⁷Áko Jesus adíniid, T'áadoo haa nánít'íní, yóó'áshidi'doolnííl beinílkáqadi biniyé adziidzaa. ⁸Badahoobá'íígíí t'áá álahjí' nihitaa daakai,

nidi shí éí doo t'áá álahjí' nihitaasháa da.

Lázaras diyoolyéelgo binahast'á

⁹Áko Jew dine'é éí ákwii Jesus njigháago dayíníi'go haa nánísá, nidi doo t'áá hó t'éí haniyé da, nidi Lázaras daaztsáq nít'ée'go náábizdiisáhígíí ałdó' deidooltséél biniyé haa nánísá. ¹⁰Áko aláahgo nááda'iihniihii éí Lázaras ałdó' deidiyoohhéelgo yindahaz'á, ¹¹háálá hó haniinnaa Jew dine'é t'óó ahayói ats'áskaigo Jesus dayoosdląąd.

Jesus ak'eh deesdljí'ii k'ehgo Jerúsalem góne' íiyá

(Mt. 21:1-11; Mk. 11:1-11; Lk. 19:28-40)

¹²Áadóó biiskání t'óó ahayói hodízingo álah
ná'ádleehígíi neheeskaígíi Jerúsalemjí' Jesus yigáalgo
dayíinii'. ¹³Áko páam bi'iil dayiizti' áadóó hadááh
yíkaigo hadadeeshghaazhgo ádaaní,

Baa ha'niih doo!

Bóhólñihii bízhi' bee bi'dójíigo yigálígíi,

Ízrel dine'é Aláahgo biNanit'a'i nilíinii, bik'ihojidlíi
doo!

¹⁴Jesus éí télii yázhí bik'ízhníyáago bik'í dasneezdá;
t'áá bee ak'e'ashchínígi át'ego:

¹⁵Záíyan bich'éé nílíinii, t'áadoo nił yé'i;

jó'akon, Aláahgo niNanit'a'i nilíinii

télii yázhí yik'i dah sidaago bił yigáál.

¹⁶Kót'ego ádahóót'íjdígíi hódahooł'aahii t'áadoo
yik'ida'diitqá da, nidi Jesus ayóó át'eií ábi'diilyaago
índa kót'ego haa hane'go bee ak'e'ashchínígií áadóó
kót'ego hach'í' ádáát'íjdígíi yéédáálnii'. ¹⁷Áko Lázaras
daaztsqá nít'ee'go náábizdiisáago, Tséní'ootséeldéé'
ch'ínínáah, bizhdííniidígíi diné t'óó ahayói hoł naakaii
yaa dahoolne'. ¹⁸Diné lą'í díí Diyin God bibee adziilii
bee béhózinii baa nijiyáago deidiizts'á'ígií biníinää
hadááh heeskai. ¹⁹Áko Férisii danilíinii áda'ahidi'ní,
Jó'akon, nihí ch'éeh áadał'í; jó, nihokáá' dine'é t'áá
yíl'áá nít'ee' bikéé' dah diikai.

Gríik dine'é la' Jesus hadeintá

²⁰Áadóó ḥa' nidahodoołaał biniyé hodílzingo álah
ná'ádleehí góde yíkaígíí bitahdék' Gríik dine'é ḥa' yíkai
lá. ²¹Áko éí Philip, Gáliliigi Bethséyida hoolyéédóó
naagháago yaa yíkaigo ádeidííniid, Kwá'ásiní, Jesus
dadzoołtséél laanaa daniidzin. ²²Áko Philip éí Andrew
yaa níyáago yee yił hoolne', áadóó Andrew índa Philip
éí Jesus yaa ní'áazhgo yee yił náhoolne'. ²³Áko Jesus
haadzii'go ání, K'ad Diné Silijí'ii ayóó át'éii ádoolníilgo
baa hoolzhiiizh. ²⁴T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní,
Tł'oh naadąq' bílástsii' doo ɬeeh yilts'idgóó áadóó doo
daaztsaqágóogo éí doo bilááh yileeh da, nidi daatsaahgo
bineest'a' t'óó ahayói yileeh. ²⁵T'áá háiida iiná hwii'
hólónígíí ayóó' ájó' níigo éí yóó'azhdootlish, áadóó t'áá
háiida díí nahasdzáán bikáa'gi iina hwii' hólónígíí
jijooláago t'áá éí doo yóó'azhdootlish da, nidi
hool'aágóó hwee hólóqogo bee jiináa doo.

²⁶Diné t'áá háiida ḥa' shá nijil'a'ígíí, éí ts'ídá shikéé'
joogáał doo, áko naasháhídi shinaal'a'í jílíñii aldó'
áadi nijigháa doo; diné t'áá háiida ḥa' shá nijil'a'go, t'áá
éí shiTaa' bił jílij doo.

Diné Silijí'ii ts'ídá dah bidi'doolt'eeł

²⁷K'ad shii' siziñii nitseeltłah. Ákoshä' ha'át'íí
dideeshniił, ShiTaa', k'ad shá baa ílkidígíí bits'ąąjí'
yisdáshíłteeh, dideeshniił daats'í? Dooda, biniyé
níyahígíí k'ad baa ílkid. ²⁸ShiTaa', nízhi' ayóó át'éego
ánílééh. Nít'éé' yá'ąąshdék' iinéé' diists'ąą'go ání,
Ayóó át'éii lá áshłaa ni, áadóó ayóó át'éii
ánáádeeshdlíil. ²⁹Ákwii diné lą'í naazínígíí
da'diizts'ąą'go ádadííniid, Adees'ni'. ḥa' ánáádadi'ní,
Diyingo naal'a'í bich'j' haadzíi'. ³⁰Nít'éé' Jesus

ánááhodoo'niid, Éí nihí t'éiyá nihá bee ha'oodzíí', shí éí doo shá ha'oodzíí' da.³¹ K'ad díí nahasdzáán baa náhát'í, k'ad nahasdzáán binanit'a'í ch'ihidoolgháál;³² shí, dah shidi'diilt'e'go, diné t'áá ałtso át'áah deesh'nił.³³ Haa yit'éego dazdootsaalígíí bee béehózin doo biniyé bee hadzoodzíí'.³⁴ Áko diné yíl'áhígíí hach'íj' hadaasdzáán'go ádadííniid, Bee haz'áanii biyi'dóó Christ hool'áágóó hólqó dooleel,

níigo dasidiits'áq'. Áko ha'át'éegoshq' Diné Silíj'ii dah bidi'doolt'eeł diní? Háishq' éí Diné Silíj'ii át'í?³⁵ Jesus áhodííniid, T'óó kónígháníjí' adinídíín nihíl hóló. Adinídíín t'ah nihee hólónídáq' nidaahkai, doodago éí chahałheeł nihik'iidooldoh; chahałheełgóó naagháhígíí yigáálgóó doo bił béehózin da.³⁶ Adinídíín t'ah nihee hólqódáq', éí adinídínígíí deinohdláqago baa dadzíínóhlí, áko adinídíín ba'álchíní dadoohleeł.

Jew dine'é doo da'oodląą da

Jesus kódííniidgo, dah diiyáago hats'aq nídeest'³⁷.
³⁷ Azhá Diyin God bibee adziilii bee béédahózinii t'óó ahayóidi bináál baa nijiyáa nidi, t'áadoo dahoosdląąd da;³⁸ Diyin God yá halne'ii, Aizéiyah kóníigo saad yee haadzíí'ii bohodoolnííl biniyé ákódzaa;

Bóhólníihii nílíni, baa nidahwiilne'ígíishq' háí dayoosdląąd?

Háishq' Bóhólníihii bibee adziilii bich'íj' yit'íni ályaa?
³⁹ Éí biniinaa da'iizhdoodląąlgo doo bídashneel'áq da. Háálá Aizéiyah ánáádoo'niid,

⁴⁰Hó doo da'oo'jjgóó ájiilaa áadóó bijéí dajíítl'is,
doodago éí bináá' yee da'iidooltséél
áadóó bijéí yee ak'ida'di'dootjjíł,
áko shich'j' ninádookahgo náadabidideeshlááł.

⁴¹Aizéiyah díí yee haadzíí', háálá hats'ádi'nídínígíí
yiyiiltsáago haa yálti'. ⁴²Azhá naat'áanii danilíinii nidi
t'óó ahayóí dahoosdläąd, nidi Férisii danilíinii
yéédaaldzidgo biniinaa dahoosdläądgo haa
dadzoozlí'ígíí doo t'áá yit'íní yee yádaalti' da, háálá
Jew dine'é álah nádleehii bitahdóó bits'ánihidi'doo'nił
danízin. ⁴³Diyin God baa haniihígíí bilááh át'éego diné
baa dahaniihjígo bił ayóó ádahoot'é.

Jesus bizaad aa nídoot'jjíł

⁴⁴Nít'éé' Jesus yéego haadzíí'go ání, T'áá háiida
shoodląago shaa dzólíhígíí éí doo shí shoodląago shaa
dzólíi da, nidi shiníł'a'ii éí yoodląago yaa dzólí. ⁴⁵Áko
shoo'ínígíí éí shiníł'a'ii yoo'í. ⁴⁶Shí adinídíín nishlíjigo
nahasdzáan bikáa'jí' níyá, áko shoodląago shaa
dzólíhígíí doo chahałheeł yii' naagháa da doo. ⁴⁷Diné
la'da shizaad yidiits'a'go doo yoodląág góó, éí doo baa
nídéesht'jjíł da, háálá nihokáá' dine'é doo baa
nídéesht'jjíł biniyé níyáa da, nidi yisdádeeshníl biniyé
níyá. ⁴⁸Doo shinízinígíí índa shizaad doo yinízinii éí haa
nídoot'jjílii hólqogo há nihodoo'áál; saad bee
haasdzáí'ígíí t'áá éí niinílkqáđi haa nídoot'jjílgó há
nihodoo'áál. ⁴⁹Háálá doo t'áá shíniik'eh hahásdzíí' da,
nidi aTaa' shiníł'a'ii éí bibik'eh ó'oo'nííii bee
hahideesdzihígíí índa bee yáshti' dooígíí sheidiní'á.

⁵⁰ Áko yee has'áanii éí iiná doo ninít'i'ii át'éego shił bééhózin. Éí baq bee yáshti'ígíí, aTaa' t'áá áshidííniidígi át'éego bee yáshti'.

JOHN 13

Jesus bídahooł'aahii dabikee' yá tánéígis

¹ Atis'adeesdzá bee bééhániihii hodílzingo álah ná'ádleehígíí t'ah bítséedi, díí nahasdzáán bikáá'dóó aTaa' bich'jí' Jesus dah nízhidoodaalgó baa hoolzhiizhígíí hoł bééhózingo, nahasdzáán bikáá'gi diné hwíí' danilíinii ayóó'ájó'nínígíí t'áá ayóó'ájó'níigo nihoolzhiih. ² Áko i'íí' áqago da'jiyáqago nílch'i bida'iiníziinii binanit'aíí, éí Júdas Iskáriyat, Sáiman biye', Jesus ninéididoo'áalgo t'áá íídáq' bijéí biih hóóle', ³ áko Jesus, éí aTaa' t'áá ałtsoní hálák'eidíí' áqago áadóó Diyin God bits'áqadéé' jiniyáago índa Diyin God bich'jí' nízhidoodaalgó hoł bééhózin. ⁴ Áko ajíiyáq' dóó nízhdií'na'go, ha'éé' akáa'giígíí hazhdii'nilii', bee ádít'oodí nízhdiiltsoozgo éí bee áká dzíszas. ⁵ Ákohgo bii' tá'adígisi tó biih dzíiziidgo, hódahooł'aahii bikee' táádabiz'niigiz, áadóó bee ádít'oodí bee áká dzízaazii bee bikee' bá dajíít'óod. ⁶ Nít'éé' Sáiman Peter baa hoolzhiizhgo áhodííniid, Bóhólníihii, da' niísh shikee' táádíígis lá? ⁷ Jesus áhodííniid, Baa naasháhígíí k'ad doo nił bééhózin da, nidi át'ah índa nił bééhodoozjíł. ⁸ Peter ánáázhdoon'iid, Ts'ídá doo shikee' táádíígis da. Jesus ánááhodoo'niiid, Doo táániségizgató, doo shídíínít'i' da doo. ⁹ Sáiman Peter ánáázhdoon'iid, Bóhólníihii, doo

t'áá shikee' t'éiyá da nidi shíla' índa shitsiits'iin ałdó' táadíigis! ¹⁰Áko Jesus ánááhodoo'niid, T'áá háiida tá'ázdeesgizígíí doo t'áá dzizíjíí nít'éé' tá'ánáázdidooogis da, t'áá hazhó'ó hakee' t'éiyá, háálá t'áá dzizíjíí nít'éé' doo haq̄h chin da, áko chin nihq̄h ádaadin, nidi doo t'áá ánóltsó ákónóht'ée da. ¹¹Háálá nináhodidoo'álígíí hoł bééhózin; éí biniinaa, Doo t'áá ánóltsó chin nihq̄h ádaadin da, jidiíniid.

Jesus bik'ehgo dooleelígíí áyilaa

¹²Áko bikee' táadadzizgizdóó bik'ijíjí' ha'éé' biih nídzoodzá, áadóó názneezdáago ábizophdúniid, Da' nihá ásdzaaígíísh nihíl béédahózin? ¹³Na' nitiní índa Bóhólníihii dashidohní, áko t'áá aaníígóó ádadohní, háálá éí nishl̄í. ¹⁴Áko shí nihiBóhólníihii áadóó nihiNa' nitiní nishl̄íjigo, nihikee' táádaségizgo, nihí ałdó' nihikee' ahá táádaahgis dooleeł. ¹⁵Háálá bik'ehgo dooleelígíí nihinááł ashlaa, nihá ásdzaaígíí nihí ałdó' t'áá éí bik'ehgóó áadaht'íjíí dooleeł.

¹⁶T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, Naalte' éí binanit'a'í doo yiláahgo át'ée da;

bi'deel'a'ígíí nidi biníl'a'ii doo yiláahgo át'ée da.

¹⁷Díidí nihíl béédahózin ládáqá', baa naahkaigo nihíl dahózhqóo doo. ¹⁸Doo t'áá ánóltsó ádanihidishníi da; bitahálá'ígíí éí shił bééhózin, nidi díí Diyin God bizaad bee ak'e'ashchínígíí bíni' t'áá ákót'éego bohodoolnííl,

Diné shits'áqá' ná'ádjjíh nít'é'ígíí

łeezh shik'ijíjí' yiztał.

¹⁹Díí k'ad t'ah doo áhánéehdáq' bee nihil hashne', ákódzaago, shí Christ ásht'íjgo deidoohdląął. ²⁰T'áá aaníí, t'áá aaníigóó ánihidishní, T'áá háiida yíl'aadii bich'íj' k'éznídzinígíí éí shich'íj' k'éznídzin, índa t'áá háiida shich'íj' k'éznídzinígíí éí shiníl'a'ii alldó' bich'íj' k'éznídzin.

Jesus ninábidi'doot'álígíí yaa hoolne'

(Mt. 26:20-25; Mk. 14:17-21; Lk. 22:21-23)

²¹Kót'éego Jesus hadzoodzíi'go hwii' sizíinii nitseeltlahgo ázhdííniid, T'áá aaníí, t'áá aaníigóó ánihidishní, Nihí la' nináshididooh'áál. ²²Áko hódahooł'aahii t'áá bił naaki danilíjgo háí lá ááhyiłníi lá danízingo t'óó da'ahiníl'í. ²³Áko Jesus hódahooł'aahii la', ayóó'ájó'nínígíí, hayid yiniiltí, ²⁴áko Sáiman Peter éí nayé'ágizhgo íílní, Haishq' baa yániłti'? bidiní. ²⁵Áko Jesus biyid bízhniitíjgo ábizhdííniid, Bóhólníihii, háishq' ábidiní? ²⁶Jesus ání, Éé'sé'áqago baa deesh'álígíí éí hó áhodishníi doo. Nít'éé' éé'dzíz'áqago, Sáiman biye', Júdas Iskáriyat, baazhní'á. ²⁷Áko éé'ást'ánígíí Júdas néidii'ąądóó bik'iji', Séítan biih hóole'. Áko Jesus áhodííniid, Baa nídinidzáhígíí, tsxíjlı́go ánlíleéh. ²⁸Nidi bikáá' adání bich'íj' nidzíiztánígíí biniinaa kót'éego bich'íj' hadzoodzí'ígií doo la'da hoł bééhózin da. ²⁹La' ádeizniiziijíí, Jesus éí Júdas béeso bizis nei'áhígíí biniinaa, Hodílzingo álah adooleełgi chodeidoo'jjlígíí nahidiílnih, doodaii', Badahojoobá'íígíí t'áadoo le'é bitaa dínính, yiłní dazniiziijíí. ³⁰Áko nít'éé' éé'ást'ánígíí nízhdi'áqago ch'ízhnýá, nít'éé' tl'éé' hazlji' lá.

Bee haz'áanii ániidíii

³¹Ch'ízhnýáádóó bik'íjí' Jesus ádiíniid, K'ad ląq, Diné Silíjíi ayóó át'éii jílíjigo ííshjáq ályaa, áádóó hó hwée Diyin God ayóó át'éii nilíjigo ííshjáq ályaa; ³²hó hwée Diyin God ayóó át'éii nilíjigo ííshjáq ályago, Diyin God ałdó' t'áá bí ayóó át'éii jílíjigo ííshjáq áhodoolíił, áko t'ahaa'go ákohodoolíił. ³³Sha'álchíní, t'óó kónígháníjí' nihitaashá. Shíká danohtáa dooleeł, áko Jew dine'é bich'jí' haasdzi'ígi át'éego k'ad ánihidishní, Déyáágóó doo dadohkááh át'ée da.

³⁴Bee haz'áanii ániidíii nihaa dinish'aahgo ánihidishní, Ayóó'áda'ahíinóh'níi dooleeł;

t'áá ayóó'ádanihíinísh'ní yéegí át'éego, nihí ałdó' ayóó'áda'ahíinóh'ní. ³⁵Ayóó'áda'ahíinóh'níigo shídahooł'aahii danohlíjigo diné t'áá ałtso bił béédahózin doo.

Peter éí Jesus doo bééhasin da bidizhdooniiłígíí t'áá bítséedi baa hane'

(Mt. 26:31-33; Mk. 14:27-31; Lk. 22:31-34)

³⁶Nít'éé' Sáiman Peter áhodíniid, Bóhólníhii, háágóoshq' díniyá? Jesus ánááhodoo'niid, Déyáágóó k'ad doo shikéé' dóoya' át'ée da, nidi át'ah índa shikéé' yínáał doo. ³⁷Áko Peter ánáádoo'niid, Bóhólníhii, ha'át'éegoshq' k'ad doo nikéé' dósha' át'ée da? Niniinaa dasétsqá nidi t'áá áko. ³⁸Jesus ánááhodoo'niid, Da' shiniinaásh dadíitsaal? T'áá aaníi, t'áá aaníigoó ándishní, Naa'ahóóhai biká'í t'áadoo ániihí, táadi doo hwééhasin da náshidíiní'niidgo índa ádidooniił.

JOHN 14

ATaa' bich'íj' Jesus honít'i'ii nilí

¹T'áadoo nihijéí bii' nihíni' daalání; Diyin God deinohdlágo baa dadzíínóhlí, shí ałdó' dashoohdlágo shaa dadzíínóhlí. ²ShiTaa' bighandi t'óó ahayóigo dahooghan; doo éigi áhoot'éégoo doo bee nihíl hweeshne' da doo nít'éé'. Nihiba' hasht'ehodeeshlííl biniyé ákóqó déyá. ³Áko áá níyáago nihá hasht'ehooshlaago, áádéé' náádeeshdáál, áádóó ákóqó nánihideesh'ishgo honishlónídi nihí ałdó' áadi dahonohlóqo doo. ⁴Déyáágoo nihíl béédahózin, áko honít'i'góó nihíl béédahózin. ⁵Nít'éé' Thomas áhodííniid, Bóhólñíihii, díniyáágoo doo nihíl béédahózin da, áko haash yit'éego honít'i'ii nihíl béédahodoozíjíl? ⁶Jesus áhodííniid, Shí honít'i'ii áádóó t'áá aaníinii índa iiná nishlí; diné doo ła' aTaa' yaa doogáał da, shí sheego t'éiyá. ⁷Shéédahonohsingo, shiTaa' ałdó' béédahonohsin doo nít'éé', k'ad kodóó hwéédahonohsin áádóó dahooltsá.

⁸Philip áhodííniid, Bóhólñíihii, aTaa' nihíl bééhonísíjíh, éí t'éí daniidzin. ⁹Áko Jesus ájíní, Philip, da' alķ'ídáqá' nihíl nidiishkai nidiísh, t'ah doo shééhonísíjíh da? T'áá háiida shiiltsánígíí éí aTaa' yiyiiltsá; ha'át'éegoshq' áko, ATaa' nihíl bééhonísíjíh, shidiní?

¹⁰ATaa' bii' honishlónígíí índa aTaa' shii' hólónígíísh doo yinídláq da? Saad bee nihich'íj' yáshti'ígíí doo t'áá shíniik'eh bee yáshti' da, nidi aTaa' shii' hólónonii éí binaanish áyoolííl. ¹¹ATaa' bii' honishlóqgo áádóó aTaa' shii' hólóqgo dashiinohdlá; éí doodago naanish ááshlíílgíí binahjj' dashiinohdlá.

¹²T'áá aaníí, t'áá aaníigóó ánihidishní, T'áá háiida shijoodląago shejólíhígíí éí díí naanish ááshlílígíí hó ałdó' ájoolíił doo, áadóó díí naanish ááshlílígíí biláahdi ádaat'éii ájoolíił doo, háálá shiTaa' bich'í' déyá, éí baq.

¹³T'áá ha'át'ihídá shízhi' bee dayínóhkeedgo, éí ádeeshníił, aYe' bee aTaa' baa ha'niih doo biniyé.

¹⁴Ha'át'ihídá shízhi' bee dayínóhkeedgo, éí ádeeshníił.

Nílch'i Diyinii bee nihoot'á

¹⁵Ayóó'ádashíínóh'níí ládáq' bee nahoséł'áanii bik'eh dahonoł'íj doo. ¹⁶Áko aTaa' néideeshkqałgo, Áká Análwo'ii ła' nihaa néididoo'áałgo, éí hool'áágóó nihil hólqo doo, ¹⁷t'áá éí Nílch'i t'áá aaníinii iíshjáq' áyoolíiħii, nihokáá' dine'é doo dahonoozjíj' át'ée da, háálá doo dahoo'íj da, doo nidi hwéédahósin da, nidi nihí hwéédahonohsin, háálá nihil kékéhojit'í, áadóó nihiyi' hojilqo doo.

¹⁸Doo t'áá sahí nihí'deeshnih da; nihaa nídeeshdáál.

¹⁹Koshídéé' hadziih, áko nihokáá' dine'é doo náádashoot'íj da doo, nidi nihí t'éiyá dashooh'íj doo; hinishnánígíí baq nihí ałdó' dahinohnáa doo. ²⁰Áko éí beinílkqađi shiTaa' bii' honishlónígíí, áadóó shii' dahonohlónígíí, índa nihii' dahonishlónígíí nihil béstahodoozjíj. ²¹Bee nahoséł'áanii hoł békéhózingo bik'eh hojíl'iinii éí ayóó'áshijó'ní, áko

ayóó'áshijó'nínígíí éí shiTaa' ayóó'áhó'níi doo, shí ałdó' ayóó'áhósh'níi doo, áko hach'í' adééhodeeszjíj.

²²Judas (doo Iskáriyat wolyée daígíí) áhodííniid, Bóhólníhii, ha'át'éegoshq' nihí t'éiyá nihich'í' adééhodíílzjíj, nidi nihokáá' dine'é éí dooda? ²³Jesus ánáähodoo'niid, Diné ła' ayóó'áshó'níigo, éí shizaad

bik'eh hojíł'jj doo, áko shiTaa' ayóó'áhó'níi doo, áko haa diikahgo hoł kéédahwiit'jj dooleeł. ²⁴T'áá háiida doo ayóó'áshó'nínígíí, éí shizaad doo yik'eh hól'jj da; saad dadoohts'a'ii éí doo shí shizaad át'ée da, nidi aTaa' shiníł'a'ii éí bizaad át'é.

²⁵Díí t'áá áltso t'ah nihíł naashkaidáq', bee nihíł hashne'. ²⁶Nidi Áká Análwo'ii, Nílch'i Diyinii nilínii, t'áá éí aTaa' shízhi' yee yidool'aałígíí, éí t'áá áltsoní yínanihiniłtin doo, áádóó t'áá áltso bee nihich'j' hahásdzí'ígíí béeđaałniihgo áníhósin doo. ²⁷Nihich'j' hózhqó le', shibee ił hózhqó nihaa dinish'aah; doo nihokáá' dine'é aa deidiyii'aahígí át'ego nihaa dinish'aah da. T'áadoo nihijéí bii' nihiní' daałání, índa t'áadoo nídaałdzidí. ²⁸Nihiniyá, índa áádéké' nihaa náádeeshdááł, nihidishnínígíí dashidoots'ágá'.

Ayóó'ádashíínóh'níigo, aTaa' bich'j' déyáhígíí baa nihíł dahózhqó doo nít'ée', háálá shiTaa' shiláahgo át'é. ²⁹Díí t'ah doo áhánééhgóó k'ad bee nihíł hweeshne', ákódzaago, da'idoohdlqáł. ³⁰Kodóó doo lą'igóó nihich'j' yánáádeeshtih da, háálá nahasdzáán yinanit'a'í nilínii k'adéké yíghááh. Éí doo shee ádihólníih da, ³¹nidi t'áá aTaa' áshidííniidígi át'ego ááshnííł, áko nihokáá' dine'é aTaa' ayóó'óósh'níigo bił béeđahózin doo. Sołtì', dah didiikah.

JOHN 15

Jesus éí ch'il na'atl'o'ii t'áá aaníinii

¹Shí ch'il na'atl'o'ii t'áá aaníinii nishl̄í, shiTaa' éí ch'il na'atl'o'ii yaa áhályáanii nil̄í. ²Shits'áda'iitl'óohgo doo bineest'a' dahaleehii, t'áá ałtso shits'áyiinííł, t'áá ałtso bineest'a' bąąh nídahadleehígíí éí bits'áoz'a' bílatah níjiigish, t'ah biláhigo bąąh nínáádahodoodleeł biniyé.

³Saad bee nihich'j' yáalti'ígíí bee t'áá íídáq' hasht'edanihi'diilyaa. ⁴Shii' dahonohłó, shí ałdó' nihii' honishl̄qoo doo. Ats'á'atl'óohii t'áá bízhánigo doo bąąh náhadleeh da, bá íí'áii biłgo t'éiyá, ts'ídá ákot'éego doo shii' dahonohłóqgóogo, aneest'a' doo nihits'ąądóó náhoodleeł da doo. ⁵Ch'il na'atl'o'ii sikaadii nishl̄í, nihí t'éí ats'áda'iitl'óohii danohłí. Shii' hojílonii, áadóó shí hwii' honishl̄ónionii, ts'ídá éí aneest'a' la'í hats'ąądóó náhoodleeł, háálá t'áá shídingo t'áadoo bídanool'áni da.

⁶Áko diné t'áá háiida doo shii' hojíloqgóó, éí ats'á'atl'óhígíí yóó'ahelghąąhgo yigáhígíí nahojílin; jó, éí álah ál'jih áko tsídza dahalka'go, adahidilk'ąąh. ⁷Áko shii' dahonohłóqgó, áadóó shizaad nihii' dahólqoqo, t'áá danohsinígíí dayínóhkeed, áko nihá bi'doolnííł.

⁸Aneest'a' t'óó ahayói nihits'ąądóó náhoodleelígíí bee shiTaa' ayóó át'éego baa ha'niih, áko éí bee shídaħħooł'aahii danohłíj doo. ⁹T'áá aTaa' ayóó'áshó'nínígi át'éego, shí ałdó' ayóó'ániħósh'ní; she'ayóó'ó'ó'ni' bii' dahonohłóqo áda'díinolžin.

¹⁰T'áá shiTaa' yee nahas'áanii bik'eh honish'jigo be'ayóó'ó'ó'ni' bii' honishl̄ónígi át'éego, bee nahosél'áanii bik'eh dahonoł'jigo, she'ayóó'ó'ó'ni' bii' dahonohłóqo doo. ¹¹Shibee ił hózhó nihii' dahólqo doo

biniyé díí bee nihich'jí hahásdzíí', áko nihíni' bíighahgo nihíl dahózhqó doo.

Ayóó'ó'ó'ní aláahgo ánáánát'éii doo la'da bee hólqó da

¹²Díí bee hoséł'áanii át'é, éí ayóó'ánihósh'nínígi át'éego ayóó'áda'ahíinoh'ní.

¹³Diné bik'isoo ayóó'ádayó'nínii yá niná'ádeet'áanii yá daaztsqágo, kót'éego ayóó'ó'ó'ní ayóó át'éii náánála' diné doo hwee nááhódlqó da. ¹⁴T'áá ha'át'ihídá bee hoséł'áanii baa naahkaigo, shik'isoo danohlí. ¹⁵Kodóó náás hoolzhishgóo naal'a'i doo nihidishníi da doo, háálá naal'a'i nilíinii hananit'a'i yaa naagháhígíí doo hoł bééhózin da, nidi shik'isoo nihidíiniid, háálá shiTaa' bits'ą́qdóó diséts'ą́ígíí t'áá ałtso bee nihíl béédahózingo ánihiishláa. ¹⁶Nihí doo nídashidoołtjí da, nidi shí t'éí nánihiyéláa'go ninihinínil, nihits'ą́qdóó aneest'ą' nidahwiileeh doo biniyé dahidohkááh, áko nihineest'ą' t'áá hólqó doo, áádóó t'áá ha'át'ihídá shízhi' bee aTaa' bidayínóhkeedígíí, éí nihaididoo'áál.

¹⁷Ayóó'áda'ahíinoh'níi doo biniyé díí bee nihida'sélnii'.

Nihokáá' dine'é be'ajoodlá

¹⁸Ííshjáq nihokáá' dine'é danihijoołáago, t'ah doo danihijoołaahdáq' shí átséedi dashijooslá'ígíí nihíl béédahózin. ¹⁹Nihokáá' dine'é bíí' danohlíjigo, nihokáá' dine'é ayóó'ádanihó'níi doo nít'éé', háálá t'áá daabíi'i t'éiyá ayóó'ádayó'ní, nidi nihokáá' dine'é doo bíí' danohlíjí da, nidi t'áá nihokáá' dine'é bitahdóó nánihiyéláá', éí baq nihokáá' dine'é danihijoołá. ²⁰Naalte' éí binanit'a'i doo yilááh át'éé da,

nihilishníigo saad bee nihilich'j' haasdzií'ii béeðaañnih. Atídashilaago, nihil ałdó' atídanihiloolíił; shizaad yik'eh dahól'jígo, nihil ałdó' nihilzaad yik'eh dahól'jí doo.²¹ Nidi shízhi' bininaa díí t'áá ałtso yee nihilaa nidookah, háálá shiníl'a'ii doo yéédañosin da.²² Doo níyáágóogo índa t'áadoo bich'j' hahásdzií'góogo, doo ádił da'asziih da doo nít'éé', nidi k'ad ádił da'dzisziihígíi t'áadoo bee dazhdínół'jí da.²³ T'áá háiida shijoołáhígíi t'áá éí ałdó' shiTaa' yijoołá!²⁴ Diné t'ah doo ílöhii doo bitahgi baa niséyáágóogo, doo ádił da'asziih da doo nít'éé', nidi k'ad shí áadóó shiTaa' t'áá ániiidla danihijiiltsá áadóó nihil'ee dazdeeznih.²⁵ Nidi t'áá daabí bibee haz'áanii biyi' díí saad bee ak'e'ashchínígíi bohodoolníił biniyé, T'áadoo baanígóó shik'ee dadeeznih.

²⁶ Nidi Áká Análwo'ii, aTaa' bits'ájádék' nihilaa deesh'aałigíi, éí Níłch'i Diyinii t'áá aaníinii ííshjáj' áyoolíiłii aTaa' bits'ájádék' hólónígíi éí nihilaa honíle'go shá hodoolnih;²⁷ nihil ałdó' shá nidahodoolnih, háálá t'áá hodésáadék' shił tádoohkai.

JOHN 16

¹Doo dadidoohgoh da biniyé díí t'áá ałtso bee nihíł dahweeshne'.² Jew dine' é álah nádleehii bitahdóó bits'ánihidi'doo'nił; t'áá aaníí bich'j' hoolzhish, t'áá háiida nihisxjígo éí Diyin God bá nisis'a' nízin doo.³ Áko díí t'áá ałtso nihilaa nidookah, háálá aTaa', doodaii'

shí éí doo nihéédahósin da. ⁴Nidi díí t'áá ałtso bee nihił dahweeshne', áko baa hoolzhiizhgo, bee nihił dahweeshne'ígíí béédadoołnih.

Níłch'i Diyinii binaanish

Hodésáádék' nihił naashkaigo biniinaa díidíigíí t'áadoo bee nihich'j' haasdzií' da. ⁵Nidi k'ad shiníł'a'ii bich'j' nídésdzá, ákondi doo ḥa', Háájísh díniyá? shidohniih da. ⁶Nidi díí bee nihich'j' hahásdzíi'go biniinaa, danihijéí biyi'di bąqah danihíni'. ⁷Azhá ákót'ée nidi t'áá aaníigóó nihił hashne': nídésdzáhígíí t'áá íiyisí nihá yá'át'eéh, háálá doo nídésdzáágóó, Áká Análwo'ii doo nihee hodooleeł da; nídésdzáago éí nihaa deesh'aał. ⁸Áko éí nihaa honíle'go, bąqahági át'éii áádóó ts'ídá t'áá ákogi é'ét'é índa áníhodiyoot'áál nihokáá' dine'é yaa ákodanízingo íidoolííł; ⁹bąqahági át'éii yaa ákodanízingo íidoolííł, háálá doo dashoodląągo shaa dadzólíi da; ¹⁰ts'ídá t'áá ákogi é'ét'é yaa ákodanízingo íidoolííł, háálá shiTaa' bich'j' déyá, áádóó doo dashooh'jíi da dooleeł; ¹¹áníhodiyoot'áál yaa ákodanízingo íidoolííł, háálá nahasdzáán binanit'a'í baa náhást'jjidgo bá nihoot'á.

¹²Bee nihich'j' hahideesdzihígíí t'ah la'í nidi, k'ad éí bik'idadi'doohtíłígíí doo bídanooł'ąą da. ¹³T'áá áko nidi Níłch'i Diyinii t'áá aaníinii ííshjájá áyoolíílii nihaa honíle'go, éí t'áá aaníinii t'áá ałtso biyi'góó nihoo'ish doo, háálá doo t'áá bíniik'eh yálti' da doo, nidi yidiits'a'ígíí éí yaa halne' doo, ádahodooníłígíí ałdó' yee nihił halne' doo. ¹⁴Áko éí ayóó ánísht'é áshidoolííł, háálá shíhígíí éí néididooléełgo hazhó'ó yee nihił

hodoonih. ¹⁵ATaa' bíhígíí t'áá altso shí, éí bąq ádíshní, Shíhígíí néididooléełgo hazhó'ó yee nihil hodoonih.

Yínííł ił hózhó nídoodleeł

¹⁶T'óó hodíína'go doo dashooh'íj da doo, áadóó t'áá nááhodoo'na'go náádashooht'íj doo [háálá aTaa' bich'íj déyá]. ¹⁷Áko hódahooł'aahii ła' áda'ahidoo'niid, T'óó hodíína'go doo dashooh'íj da doo, áadóó, T'óó nááhodoo'na'go náádashooht'íj doo, índa, Háálá aTaa' bich'íj déyá, jiníigo bee nihich'íj hadzoodzí'igíishq' ha'át'íí ááhjiní? ¹⁸Éí bąq ádadííniid, T'óó hodíína'go jinínígíishq' ha'át'íí ááhjiní? Ááhjinínígíí doo nihil béédahózin da. ¹⁹Áko Jesus nidabízhdídołkiłígíí bił bééhoozingo áhodííniid, T'óó hodíína'go doo dashooh'íj da doo, áadóó t'óó nááhodoo'na'go náádashooht'íj doo, dishníigo bee haasdzi'igíish bínda'ahídółkid? ²⁰T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, Nihí daahchago atínidadinohdleeh doo, nidi nihokáá' dine'é éí bił dahózhqoł dooleeł; nihí yínííł nidaahkai doo, nidi yínííł nidaahkaígíí ił hózhó nídoodleeł.

²¹Asdzání éí awéé' bídii'nahgo bił honeezgai ɬeh, háálá azhdoonchííł bílátaħ dahashzhiizh, nidi t'áá ajiłchíhí hoł honeezgai yęę doo bééjílniih da ɬeh, háálá nahasdzáán bikáá'gi awéé' jishchínígíí bąq hoł hózhó. ²²T'áá ákót'ęego nihí k'ad yínííł danohłí, nidi náánihiiltsägo nihijéí bił nídahodoojqoł, áko nihil dahózhónígíí éí diné doo ła'da nihighaididoot'áał da. ²³Áko éí beinílkäadi doo nidashídidołkił da. T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ánihidishní, T'áá ha'át'íhida aTaa' shízhi' bee bídayínóhkeedgo, nihaididoo'áał. ²⁴Hoolzhishdéé' kojił t'ah doo shízhi' bee da'díínóhkeed da; da'díínóhkeedgo

nihaa doolyéél, áko nihíni' bíighahgo nihił dahózhqóo doo.

Nihokáá' bił nidahazt'i'ii bik'eh déshdlíjí,

²⁵Díí t'áá ałtso hane' bee ak'idi'dootíjíii binahjí' nihich'j' hahásdzíí', nidi bich'j' hoolzhish, hane' bee ak'idi'dootíjíii binahjí' doo nihich'j' hanáádeesdzih da, nidi t'áá bééházínígo aTaa' bee nihił hodeeshnih. ²⁶Áko éí beinílkąądi shízhí' bee da'díinohkeed doo, áko aTaa' nihá néideeshkąął doo nihidishníi da, ²⁷háálá ayóó'ádashíínóh'nínígíí índa Diyin God bits'áqadéé' níyáago deinohdlánígíí bąą, aTaa' t'áá Bí ayóó'ánihó'ní. ²⁸ATaa' bits'áqadéé' dah diiyá, áko nahasdzáán bikáa'jí' níyá, k'ad nahasdzáán bits'áqají' nihéénísdzáago aTaa' bich'j' nídésdzá.

²⁹Hódahooł'aahii ádahodííniid, K'ad éí t'áá bééházínígo yánílti', hane' bee ak'idi'dootíjíii doo bee yánílti' da!

³⁰K'ad t'áá ałtsoní nił bééhózingo baa ákodaniidzin, índa diné la'da nanídééłkid nidi doo bee nich'j' anáhóót'i' da; díí bee Diyin God bits'áqadéé' yíníyáago deiniidlą. ³¹Jesus ánáábidoon'iid, Da' k'adísh da'iinohdlą? ³²Jó'akon, díí bich'j' hoolzhish, t'áá aaníí k'ad baa hoolzhiizh, t'áálá'í nootínígo danihighangóó taidoohkah, áko shí t'éiyá t'áá sáhí deeshłeeł, ákondi doo t'áá sáhí da, háálá aTaa' shił hóló. ³³Shí shee nihił dahózhqóo doo biniyé díí t'áá ałtso bee nihich'j' haasdžíí'. Nahasdzáán bikáa'gi nihich'j' nidahwii'náa doo, nidi chánah danohłi, shí nihokáá' bił nidahazt'i'ii bik'eh déshdlíjí.

JOHN 17

Jesus bídahooł'aahii yá sodilzin

¹Jesus díí saad yee haadzíi'go, yá'qashgóó déé'ji'go ání, ShiTaa', k'ad áají' ahoolzhiih; niYe' ayóó át'é ánileéh, áko niYe' aldó' ayóó át'é ándoolííl, ²háálá baa hidíiní'ánigíí t'áá altso iiná doo ninít'i'ii yeididoo'áál biniyé nihokáá' dine'é nináneel'áají' bee hóhólñíihgo iinila. ³Áko iiná doo ninít'i'ii éí díí, ni t'éiyá t'áá aaníí Diyin God nílijigo néédahodoosijíl, índa Jesus Christ yiníl'a'ígií aldó' yéédahodoosijíl. ⁴Ni' bikáá' ayóó ánít'éego ániishláa, naanish shaa díim'ánigíí altso la'yishláa, ⁵áko k'ad, shiTaa' níliinii, níl honishlóqogo nahasdzáán t'ah doo álnééhdáqá' ayóó át'éii bee níl honishlóqó nít'é'ígií bee ayóó ánísht'éego áshilééh.

⁶Nihokáá' dine'é bitahdée' diné shaa hínínilígíí bich'í' nízhi' bee ánít'éii bééhózingo iishláa; éí t'áá altso níí' nít'ée'go shaa hínínil, índa nizaad yik'eh dahół'í. ⁷Áadóó t'áá altsoní shaa díiní'ánigíí nits'áqdéé' ádaat'éego bił béédahoozin, ⁸háálá saad shaa díiní'ánigíí baa diní'á, áadóó nídeidiiláago t'áá aaníí nits'áqdéé' níyáago bił béédahoozin, áadóó shíiníl'a'ígií dayoosdląqđ. ⁹Éí bá sodiszin; nihokáá' dine'é éí doo bá sodiszin da, nidi shaa hínínilígíí t'éiyá, háálá éí ni; ¹⁰shihígíí t'áá altso ni, índa nihígíí t'áá altso shí, áko éí hwee ayóó ánísht'éego áshi'diilyaa. ¹¹K'ad nahasdzáán bikáá'gi doo nináánáshdáa da doo, nidi shí k'ad nich'í' nihéénísdzá. ShiTaa' Diyin nílinii, shaa hínínilígíí t'áá ni nízhi' bibee adziilii bee dayínítqá', áko t'áálá'i niidlínígi át'éego t'áálá'i danilíjí doo. ¹²[Nahasdzáán

bikáa'gi] t'ah bił naashkai yéqdą́q' shaa hínínilígíí nízhi' bibee adziilii bee dayínishtą́ nít'ée'; éí baa áháshyáq' nít'ée', áko t'áadoo la'da yóó'ítłizh da, nidi anoonéél bá yizhchiinii t'éiyá, éí Diyin God bizaad bee ak'e'ashchínígíí bohodoolníl biniyé.

¹³Nidi k'ad nich'j' nihéénísdzá, áko shibee ił hózhó bee bíni' dabíighahgo bee bił dahózhqó dooleeł biniyé díidíígíí nahasdzáán bikáa'gi bee hahasdziih. ¹⁴Nizaad baa dini'q, áadóó t'áá shí nihokáá' dine'é doo bits'qádóó ásht'ínígi át'éego nihokáá' dine'é doo yits'qádóó áadaat'jí daígíí biniinaa nihokáá' dine'é dabijoołá. ¹⁵Éí nahasdzáán bikáá'dóó náádidíidlélgíí doo biniyé ádíshnii da, nidi bąqhägi át'eli nilíinii bits'qá baa áhólyáq doo biniyé ádíshní. ¹⁶Nihokáá' bił nidahazt'i'ii doo bídíínisht'i' da; t'áá éigi át'éego bí ałdó' nihokáá' bił nidahazt'i'ii doo yídadéét'i' da.

¹⁷Nit'áá aaníinii yee dadiyingo ádanile'; nizaad éí t'áá aaníinii át'é. ¹⁸T'áá nahasdzáán bikáa'jí' ashííníł'a'ígi át'éego, shí ałdó' nahasdzáán bikáá'góó adahoyíł'a'.

¹⁹Áko éí t'áá aaníinii bee dadiyingo ádahodi'doolníl biniyé, shí éí honiinaa diyingo í'diishyaa.

²⁰Díí shídahooł'aahii t'éiyá doo bá ádíshnii da, nidi dabizaad binahjí' dashiidoodląqłgo shaa dadzólíi dooleelígíí ałdó' bá sodiszin, ²¹áko t'áá ałtso t'áálá'í niljí doo; shiTaa' nílíinii, ts'ídá shii' honíłq' áadóó shí ałdó' nii' honishlónígi át'éego bí ałdó' t'áálá'í niljígo nihii' hólq' doo, áko nihokáá' dine'é éí shííníł'a'ígií deidooldlaqł. ²²Bee ayóó ánísht'éii shaa dííní'ánígíí t'áá éí baa diní'q, áko t'áálá'í niidlínígi át'éego t'áálá'í daniljí dooleeł, ²³shí bii' honishlq' índa ni shii' honíłq, áko ts'ídá t'áálá'í daniljí dooleeł, áko shííníł'a'ígií índa

ayóó'áshííní'nínígi át'éego ayóó'iíní'nínígíí nihokáá'
dine'é bił béédahodoozíjł. ²⁴ShiTaa', shaa hínínilígíí
honishlq̃odi shił dahólq̃ le' laanaa nisin, áko bee ayóó
ánisht'éii shaa dííní'ánígíí deidoołtséél, háálá
nahasdzáán t'ah doo niit'aahdáq̃ ayóó'áshííní'ní.

²⁵ShiTaa' ts'ídá t'áá ákogi ánít'éii, nihokáá' dine'é doo
néédahósin da, nidi shí t'éí nééhasin, áádóó díídíígíí
shííníł'a'go bił béédahoozin. ²⁶Nízhi' bee bił
hweeshne'go ánít'éii bił béédahózingo íishłaa, áádóó
t'áá baa hashne' doo, áko ayóó'ó'ó'ní bee
ayóó'áshííní'nínii bii' dahólq̃ doo, índa shí ałdó' bii'
dahonishlq̃ dooleeł.

JOHN 18

Jesus ninádeet' á áádóó bił diiltsood

(Mt. 26:47-56; Mk. 14:43-50; Lk. 22:47-53)

¹Jesus díí saadígíí yee hahaasdžíi'go tó nílí Kídran
hoolyéii tsé'naagóó bídahooł'aahii yił ch'ékai, áádóó
ákwe'é tsin bił dah náháltso léi'gi bídahooł'aahii yił
yíkai. ²Áko Júdas nináhodiní'ánígíí éí haz'ánigi bił
bééhózin, háálá Jesus t'áá aháq̃ hódahooł'aahii ákwii
bił níjíkah nít'éé'. ³Áko Júdas éí aláahgo nááda'iilníihii
índa Férissi danilíinii bits'áqádék' siláo índa bindanit'a'í
la' ba'í'nilgo ákwe'é yił yíkai, bee hool'iní nidaadlo'í
áádóó honooyéél índa dadeeníinii dayíjáahgo. ⁴Ákohgo
Jesus, áhodi'doolnílígíí t'áá ałtso hoł bééhózingo,
bich'j' dashdiyyáago ábizhdíniid, Háisha' hadanohtá?

⁵Áko ádahałní, Jesus Názarethdóóígíí láqá. Jesus ánááhodoo’niid, Shí éí ásht’í. Nináhodiní’ánígíí Júdas áají atah sizí. ⁶Shí éí ásht’í, bizhdííniidgo t’áá altso t’aqá’ náhizdeeskaigo t’aqá’jí’go naa’ajííldááz. ⁷Áadóó ninááyízhdeéłkidgo, Háishqá hadanohtá? náábizhdi’ní.

Nít’éé’ ánaádahodoo’niid, Jesus Názarethdóóígíí láqá.

⁸Jesus ánááhodoo’niid, Sháqá’, Shí éí ásht’í, dishníigo nihił hweeshne’; jó, shíkadanohtáá ládáqá’ díí bił naashkaígíí bíní’ nidaakai. ⁹Éí, Shaa hínínilígíí doo ḥa’ yóó’íílt’e’ da, jiníigo bee hadzoodzí’ígíí bohodoonlííl biniyé díidí ádzaa. ¹⁰Nít’éé’ Sáiman Peter bidiltlish hólqó lá, áko hayíítägo aláahgo náá’iihniihii binaalte’ néidíílháalgo bijaa’ nish’nájíílgíí na’iidiilhaal. Éí naalte’ Málkas wolyé. ¹¹Nít’éé’ Jesus éí Peter áyidííniid, Nidiltlish bizis biih nánítjih; da’ doodlíjíílii

shiTaa’ sheiníkánígíísh doo deeshdlíjííl da?

Aláahgo náá’iihniihii bidááhdéé’ Jesus nibi’deedlóóz

¹²Áadóó índa síláo áadóó binanit’áí índa Jew dine’é bisiláo Jesus dayiiltsoodgo yeda’aztl’ó. ¹³Áadóó Ánas wolyéii áltse yich’íj’ dahazlóóz, háálá éí Kéiyafas haadaaní nilí, áko t’áá éí náháhígíí biyi’ aláahgo náá’iihniihii aldó’ nilí. ¹⁴Jó, Kéiyafas éí Jew dine’é ábijiní, Diné t’áálá’íígíí diné t’áá altso yá dadootsaalgo éí yá’át’éeh.

Peter éí, Jesus doo béehasin da, jiní

(Mt. 26:69,70; Mk. 14:66-68; Lk. 22:55-57)

¹⁵Áko Sáiman Peter éí íhooł'aahii náánála’ígíí Jesus bił yah ajíí’áázh. Íhooł'aahii ḥa’ígíí éí aláahgo náá’iihniihii

hwééhósingo bikin binaagi haz'áago biná'astl'in góne'
Jesus bikéé' yah ajíiyá, ¹⁶nidi Peter éí t'áá tl'óó'déé'
sizj. Áko íhooł'aahii la'igíí aláahgo náá'iilniihii
bééhósini ch'ínádzáago asdzání ch'é'étiin yaa
áhályáanii yich'j' haadzíí', nít'ée' áadéé' Peter yił yah
íí'áázh. ¹⁷Asdzání ch'é'étiin yaa áhályáanii éí Peter
áyidííniid, Da' niísh ałdó' níléí diné yíhooł'aahii atah
nílí? Áko ájíní, Shí dooda. ¹⁸Áko deesk'aazgo,
nidaal'a'igíí áadóó siláo éí t'eesh nídeidiiltlahgo yich'j'
naaziijo nída'iidzííł; Peter ałdó' ákwii atah sizjigo
ná'iidzííł.

Aláahgo náá'iilniihii Jesus nayídílkid

(Mt. 26:59-66; Mk. 14:55-64; Lk. 22:66-71)

¹⁹Aláahgo náá'iilniihii éí Jesus hódahooł'aahii índa
hona'nitin yínahódéélkid. ²⁰Áko Jesus áhální, T'áadoo
bahat'aadí diné t'áá altso bich'j' yáshti'; t'áá álahjí' kin
bii' álah nída'adleeh góne' índa kin bii' sohodizin bił
haz'áq góne' Jew dine' é t'áá altso álah nídaadleehgi
niná'níshíjih nít'ée'; t'áá nahont'inee ha'át'iida t'áadoo
bee haasdžíí' da. ²¹Ha'át'iish binyé nashídílkid?
Dashidiits'a'go bich'j' yéilti'ii býndabídółkid; jó, éí bee
hahásdzí'igíí bił býédahózin. ²²Kót'éego hadzoodzíí'go,
siláo la' éí Jesus yíighahgi sizinígíí Jesus yił
dzideezkaadgo ání, Da' ákót'éegoósh aláahgo
náá'iilniihii bich'j' hahídzíih? ²³Áko Jesus áhodííniid,
Doo ákót'éégóó haasdžíí'go éí baa hodíílnih, nidi t'áá
aaníigóó haasdžíí'go, ha'át'iish binyé náshidííníkaad?
²⁴Ánas éí aláahgo náá'iilniihii, Kéiyafas wolyéii, bich'j'
Jesus t'áá be'astl'óqo aho'doodlóóz.

Peter éí, Jesus doo béehasin da, náázhdí’ní

(Mt. 26:71-75; Mk. 14:69-72; Lk. 22:58-62)

²⁵Nít’éé’ Sáiman Peter ákwii nídziidziiłgo dzizi’. Áko ádahodíniid, Da’ niísh ałdó’ éí dinéhígíí yíhooł’ahii nílį? Dooda, jidíiniidgo, Dooda, bee nijíltsee’. ²⁶Áadóó Peter éí aláahgo náá’iilniihii binaalte’ bijaa’ nizhdiiłhaalígíí bik’éí la’ áhodíniid, Sháq’, tsin bił dah náháltsogi bił niiłtsąą ni’. ²⁷Peter, Dooda, náádoo’niidgo t’áá áko naa’ahóóhai biką’í ádíniid.

Jesus éí Páílat bidááhdéé’ niho’deedlóóz

(Mt. 27:1,2,11-14; Mk. 15:1-5; Lk. 23:1-5)

²⁸Áko t’áá iiyisí t’ah abínigo Kéiyafas bighandóó naat’ááh kinjí’ Jesus dah náádeidiidlóóz. Atis’adeesdzá bee bééhániihgo dadiidílgíí nihits’ąą’ doochqoł danízingo biniinaa t’áadoo naat’ááh kin góne’ yah aakai da. ²⁹Áadóó Páílat hach’i’ ch’ínyáago áhodíniid, Díí dinéshą’ ha’át’íí bee bik’ídahoh’ááh? ³⁰Áko hadaasdží’go ádahodíniid, Jó, diné doo bąąhági át’inií jíljígóó, doo naa dahodiniit’ąą’ da doo nít’éé’. ³¹Áko Páílat ánaábídoon’niid, Nihílááh, t’áá nihí nihibee haz’áanii bik’ehgo haa nídaht’i. Áadóó Jew dine’é ánaádahodoo’niid, Diné dadiyiilyéego éí doo bee nihá haz’ąą’ da. ³²Éí Jesus ts’ídá kót’éego dazdootsaalgo bee hadzoodzí’igíí bohodoolnííł biniyé ádzaa.

³³Áko Páílat éí naat’ááh kin góne’ yah anaádzoodzáago Jesus hágo bizhdííniidgo bich’i’ hadzoodzíí’, Da’ niísh Jew dine’é Aláahgo biNanit’áí nílį? ³⁴Jesus haadzíí’go ání, Da’ diísh t’áá níniik’ehígi bee háinídzíí’, la’da

daats'í ákódashiñíigo yee nił dahoolne? ³⁵Páílat
ánááhodoo'niid, Da' shíish Jew dine'é nishlì? Jó, t'áá ni
nidine'é áadóó aláahgo nááda'iilníihii shaa dandeez'á;
ha'át'iishq' baa nisínýá? ³⁶Jesus hanáádzoodzíí', Bee
shóhólñíihii éí doo díí nahasdzáán bits'ájdóogo shá nidaal'a'í
shich'áqh nidaakaigo Jew dine'é doo bílák'ee
shi'doot'áq da doo nít'éé', nidi bee shóhólñíihii doo díí
nahasdzáán bits'ájdóogo da, bizhdííniid. ³⁷Páílat
ánáádoo'niid, Da' ákoósh aláahgo naat'áanii nílí? Jesus
ánááhodoo'niid, Jó, aláahgo naat'áanii nishlínígíí bee
háinídzíí'. Jó, t'áá aaníinii baa hashne' doo biniyé
shi'dizhchíí, índa díí biniyé nahasdzáán bikáa'gi níyá.
T'áá ádzíltso t'áá aaníijí dajílinii éí dashizdiits'a'.
³⁸Nít'éé' Páílat áhodííniid, T'áá aaníiniishq' éí ha'át'íí
óolyé?

Jesus hodi'yoolyéeljí'há nihoot'á

(Mt. 27:15-31; Mk. 15:6-20; Lk. 23:13-25)

Áadóó kódííniidgo, Jew dine'é yich'íj' ch'ínáánádzáago
áyidiíniid, Yee ádąqah dah hast'áanii doo ła' bá shił
bééhoozin da. ³⁹Jó nidi, atis'adeesdzá bee bééhániih baa
náhwiilzhíizhgo t'áá níhi'é'él'íj' bik'ehgo diné ła' nihá
bééhidishchííd, áko daats'í Jew dine'é Aláahgo
biNanit'a'í nilíinii nihich'íj' béezhidooochił
dashíinohní? ⁴⁰Ákohgo hanáádadeeshghaazh, Eii
dinéhígíí dooda, Barábas daniidzin! dadííniid. Barábas
wolyéii éí agha'ii'nílii niljí.

JOHN 19

¹Áko Páílat bizaad k'ehgo Jesus dah nádeidiidlóozgo nídeineestsxas. ²Áadóó siláo ch'il hooshahii nídeiniisxodgo, ch'ah ádayiilaago hak'i deideez'á, índa éénééz tsídídééh nahalingo lichí'ígíí yiih dahastí, ³áko hadáhdhéé' ninádaalwo'go, Yá'át'éhéii, Jew dine'é Aláahgo biNanit'aí nílinii! daaníigo nídahodiyiikaad.

⁴Áadóó Páílat ch'ínáánádzáago ánéidoo'niid, Jó'akon, nihich'íj' ch'ínááhonisdlóós, bee ádąąh dah hodzist'áanii doo la' há shił bééhoozin daígíí nihíł béédahodoozjíł. ⁵Áko Jesus ch'il hooshahii hach'ah áadóó éé' tsídídééh nahalingo lichí'ígíí bee joogáałgo áadéé' ch'ízhnýá. Áko Páílat éí diné álah silí'ígíí áyidííniid, Jó, kóó dzizí. ⁶Áko aláahgo náada'iihníihii áadóó bisiláo dahooltsáago, Tsin ałnáoszid bikáa'jí' bił o'ołkaałgo solhé héii, bił o'ołkaałgo solhé héii! daaníigo hahodiíłdláad. Áadóó Páílat ábidííniid, Nihílááh, t'áá nihí tsin ałnáoszid bikáa'jí' hoł ada'ołkaałgo dahoslhé, háálá bee ádąąh dah hodzist'áanii doo la' há shił bééhoozin da. ⁷Nít'éé' Jew dine'é ánaádahodoo'niid, Nihibee haz'áanii hóló, áko éí bik'ehgo ts'ídá dazdootsaał, háálá t'áá hó Diyin God biYe' izh'díl'í. ⁸Áko Páílat éí ha'oodzí'ígíí dzidiizts'áq'go, t'ah yówehígo nídzísdzííd, ⁹áadóó naat'áah kin góne' yah anínáázoodzáago Jesus ábizhdííniid, Háádék'shá' naniná? Nidi Jesus t'áadoo haadzíi' da. ¹⁰Áko Páílat áhodííniid, Da' doósh shich'íj' hadíídzih da? Néédideeshchiłgo doodaléi' tsin ałnáoszid bikáa'jí' nił ada'doolkaałgo bee shóhólníhígíísh doo nił bééhózin da? ¹¹Jesus ánaáhodoo'niid, Bee nóhólníihii

doo yá'qashdéé' naa deet'ágóogo doo shíninil'áq da, éí
baq naa shidiní'ánigíí aláahgo báqhági ádzaa.

¹²Díidíígíí binahjí' Páílat ts'ídá hwéédideeshchił niizjí',
nidi Jew dine'é hadadeeshghaazhgo ádaaní, Díí diné
béédiíníchid ládáq' doo Síízar bik'is níljjí da doo; t'áá
háiida la' aláahgo naat'áanii ízh'díl'ínigíí éí Síízar
bits'áají jíljí. ¹³Áko Páílat díí saadígíí yidiizts'áq'go,
Jesus yił ch'íní'áazhgo bikáá'dóó aa náhát'í yik'i dah
neezdá, ákwii haz'áqgi Tsé Sikaad hoolyé, nidi Híibrew
bizaad k'ehgo Gábatha hoolyé. ¹⁴Áko atis'adeesdzá bee
bééhánihiibiniyé hasht'ehodi'nééh bijíj góne', abínigo
hastáqdi oolkiłgo daats'í Páílat éí Jew dine'é ííhní, Jó
kóní, Aláahgo nihiNanit'a'í sizí! ¹⁵Nidi
hadadeeshghaazhgo ádadííniid, Solhé héii, sołhé héii,
tsin ałnáoszid bikáá'jí' yee'bił o'olkaal! Nít'ée' Páílat
áhodííniid, Da' Aláahgo nihiNanit'a'íish tsin ałnáoszid
bikáá'jí' bił i'deeshkał? Áko aláahgo nááda'íiñnihii
ánáádahodoo'niid, Aláahgo nihiNanit'a'í ádin, Síízar
t'éiyá. ¹⁶Áko índa tsin ałnáoszid bikáá'jí' hoł
ada'doołkał biniyé baa hozhníltjí. [Áko Jesus
dayiiltsoodgo dah deidiilooz.]

Tsin ałnáoszid bikáá'jí' Jesus hoł o'oolkaal
(Mt. 27:32-44; Mk. 15:21-32; Lk. 23:26-43)

¹⁷Áko Jesus t'áá hó hatsin ałnáoszid joottijłgo kintahdóó
Tsiits'in Si'ání hoolyéégoo hoł dah adiildee', éí
Híibrew k'ehjí Gálgatha hoolyé. ¹⁸Ákwii tsin ałnáoszid
bikáá'jí' hoł ada'askaal, áadóó náánála' nidilt'ego
ałdó', Jesus aníí'déé' nijiyíltjíjgo ałts'áqhjí hoł bił
ada'askaal. ¹⁹Áko Páílat kót'ego yee ak'e'ashchijgo

tsin alnáoszid yaqah dah yiztq; Jesus Názarethdóó, Jew
dine'é Aláahgo biNanit'a'i, níigo bikáá'. ²⁰Áko éí bee
ak'e'ashchínígíí Jew dine'é la'i dayílta', háálá Jesus
tsin alnáoszid bikáá'ji' hoł o'oolkaalídóó kin haal'áají'
t'áá áyídí, áko éí Híibrew áadóó Látin índa Gríik dine'é
bizaad yee ak'eda'ashchí. ²¹Áko nít'éé' Jew dine'é
aláahgo náada'iilníihii Páílat ádeidííniid, Jew dine'é
Aláahgo biNanit'a'i t'áadoo bee ak'ená'ilchihí, nidi,
Díí diné t'áá bí ání, Jew dine'é Aláahgo biNanit'a'i
nishlí, níigo bee ak'e'ilchí. ²²Nidi Páílat ánáádoo'niid,
Bee ak'e'shélcchinígíí bini' t'áá éí bee ak'e'ashchí.

²³Áko siláo danilínígíí tsin alnáoszid yikáá'ji' Jesus yił
ada'askaalgo bee hazhdít'éé nít'é'igíí siláo dílt'éego
altaadeisnii'; ayaadi ha'éé' aldó'. Nidi ayaadi ha'éé' éí
doo ahídadiilkad da, éí t'áá bílatahdéé' yaago t'áá la'
bizhi'ee yistl'q,

²⁴áko áda'ahidoo'niid, Haa'ishq', díí doo nidahidiidóqs
da, nidi háí bí' dooleel biniyé yáá'iilt'e' baa nidiikah.
Diyin God bizaad bee ak'e'ashchíjigo kónínígíí
bohodoolníl biniyé ákódzaa:

Shi'éé' altaadeis'nii',

índa shi'é'igíí yiniyé yáá'iilt'e' yaa naaskai.

Áko siláo ákódáát'jjd.

²⁵Ákwii tsin alnáoszid yiyaagi Jesus bimá sizí, áadóó
t'áá éí bideezhí aldó', Mary éí Klíyofas wolyéii
be'asdzáá, índa Mary Mágdaliin aldó'. ²⁶Áko Jesus
hamá jiiłtsáago, áadóó hóhooł'aahii ayóó'ájó'nínígíí
hamá yíighahgi sizíjigo, hamá ábizhdííniid, Asdzání, jó,

ei niyáázh! ²⁷Áadóó hóhooł'aahii ánáábihdoo'niid, Jó, eii nimá! Éí áadóó ihooł'aahii jílinii t'áá hó haghangóó bił níjít'áázh.

Jesus dadziztsá

(Mt. 27:45-56; Mk. 15:33-41; Lk. 23:44-49)

²⁸Kódzaadóó bik'ijí' há nihoot'áanii altso bíighah azlí'ígíí hoł béhózingo, Diyin God bizaad bee ak'e'ashchínígíí bohodoolnííł biniyé

ázhdiíniid, Dibáá' sélíjí'. ²⁹Nít'éé' ákwe'é ch'il na'atł'o'ii bitoo' dök'ózhígíí la' sikáq lá, áko tó náyiits'qsígíí éí yéédeiz'qágo ch'il hísap wolyéhígíí bee hazée'ji' dah yída'diiltsih. ³⁰Áko Jesus ch'il na'atł'o'ii bitoo' dök'ózhígíí dzizlíhgo ázhdiíniid, K'ad lá altso bíighah azlíjí' ni, áadóó yaa ádziidzaago hwii' sizíinii ninázhdiní'á.

Jesus booshk'iizh baa o'oolzhiizh

³¹Hasht'ehodi'nééh bijíjigo baq, háá'ayíjíh jíjí góne' ats'iis doo la' t'áá tsin alnáoszid yaqah dah hidíltíjí da doo biniyé Jew dine'é éí tsin alnáoszid yaqah dah hidíjé'ígíí yijáád deidiyootihgo

nahgóó ádeidooolííł biniyé Pálat nídayooskan (háálá éí háá'ayíjíh jí aleehígíí ayóogo dílzini át'é). ³²Áko siláo yíkaigo t'áá hoł bił o'oolkaalii átséhígíí bijáád dayiizti', la'igíí aldó', ³³nidi Jesus baa jíkai, nít'éé' t'áá fíídáqá' daaztsaq lágo hoł béédahoozin, áko t'áadoo bijáád dadziizti' da. ³⁴Nidi siláo la' tsiidétáán hooshk'iizh góne' yaa ayíílgeed, t'áá áko áadéé' dił tó bił háána'.

³⁵Áko éí bináál baa o'oolzhiizhii yiyiiltsánígíí yaa hoolne', áko yaa hoolne'ígíí éí t'áá aaníí, índa t'áá aaníigóó halne'go bił bééhózin. Nihí ałdó' deidoohdląął biniyé yaa halne'. ³⁶Bits'in doo la' k'i' dooltqoł da, níigo Diyin God bizaad bee ak'e'ashchínígíí bohodoolnííł biniyé díí t'áá ałtso ákódzaa. ³⁷Índa náánálahgo ałdó' Diyin God bizaad bee ak'e'ashchíinii ánáadí'ní, Baa ada'jishiizhígíí dazhníł'ji doo.

Jesus yóó'áho'diilyaa

(Mt. 27:57-61; Mk. 15:42-47; Lk. 23:50-56)

³⁸Kódzaadóó bik'iji' Arimathíya hoolyéedéé' Jóseph éí Jew dine'é béédzíldzidgo t'áá nant'inee Jesus yídahooł'aahii jílí. Éí, Jesus bits'íís nahgóó adeeshtééł, jiníigo Páílat bijííkeed, áko Páílat ha'di'ní'á. Ákwii jiníyáago Jesus bits'íís dashdiiltí. ³⁹Nít'éé' Nikodíimas ałdó' ákwii níyá, éí átséédaqá' tl'ée'go Jesus baazhníyahígíí.

éí spáis wolyéii likání halchinii mir áadóó álooz wolyéhígíí altaanásdziidgo neeznádiindi daats'í dah adiidlohgó jiníyí. ⁴⁰Éí nizhdilt'éego Jesus bits'íís dashdiiltíjgo, Jew dine'é yóó'áda'ał'inígi át'éego likání halchinii spáis wolyéii bąąh ájiilaa áadóó na'at'ahí ligaii dits'idígíí bił dzizdis. ⁴¹Áko tsin alnáoszid bikáa'ji' hoł o'oolkaalígi t'áá éí nahós'a'gi tsin bił dah náháltso, áko ákwe'é ániidigo tséní'ootséelgo ts'ídá t'ah doo áaji' diné la' yóó'álnéeh da. ⁴²Áko Jew dine'é bihasht'ehodi'néeh bijínígíí áadóó tséní'ootséél t'áá áyídigo ałdó' biniinaa ákóne' Jesus yóó'ájiilaa.

JOHN 20

Jesus daaztsáqdéé' náádiidzá

(Mt. 28:1-8; Mk. 16:1-8; Lk. 24:1-12)

¹Áadóó Damíjigo abínígó t'ah chahałheełgo, Mary Mágdaliin tséní'ootséelgi jiniyáá nít'ée' tsé dáádeelmááz nít'ée'ígíí nahjí' eelmáazgo jiiłtsá. ²Áko dashdiilwodgo, Sáiman Peter áadóó la' íhooł'aahii, Jesus ayóó'ábó'nínígíí, baa jilwodgo ábizhdíiniid, Tséní'ootséeldóó Bóhólníihii nihits'ą́ą' yoó'adeistíjj lá, áko nideistíjjidi doo nihil béédahózin da. ³T'áá áko Peter áadóó la' íhooł'aahígíí kintahdék' bił ch'í'ahizhneelcháq'go, tséní'ootséélgóó bił dah ahizhdíniilcháq'. ⁴T'áá ájílah ákóó ahizhneelcháq', nidi la' íhooł'aahígíí Peter yaa diilwodgo tséní'ootséeldi áltse yílwod, ⁵áko yaa ádzaago ákóne'é déez'jjí, nít'ée' na'at'áhí ligaii dits'idígíí t'éí ákóne'é sinilgo yiyiłtsá, nidi t'áadoo yah íiyáa da. ⁶Áadóó Sáiman Peter akéédék' yílwodgo, tséní'ootséél góne' yah íiyá, áadóó ákwii na'at'áhí ligaii dits'idígíí t'éiyá sinilgo yiyiłtsá, ⁷índa bee ádit'oodí, hatsiits'iin bik'ídeesdiz nít'ée'ígíí, éí doo na'at'áhí ligaii dits'idígíí sinilígíí bił sinil da, nidi t'áá sahdii yisdisgo siltsooz. ⁸Áadóó la' íhooł'aahii átsé tséní'ootséeldi yílwodígíí aldó' ákóne' yah íiyá, áko yiyiłtsáqago oosdląąd, ⁹háálá dadziztsáqdék' náázhidoodáałgo Diyin God bizaad bee ak'e'ashchíjigo yaa halne'ígíí t'ah doo yik'ida'diitjih da. ¹⁰Áadóó íhooł'aahii bighangóó anáát'áázh.

Jesus éí Mary Mágdaliin yich'j' yit'íní i'diilyaa

(Mt. 28:9,10; Mk. 16:9-11)

¹¹Nidi tséní'ootséél bich'éédáq'gi Mary jichago dzizí,
t'áá jichago yaa ádziidzaago tséní'ootséél góne'
jidéé'jjí, ¹²áko diyingo naal'aí naaki ḥigaigo hadít'éé
léi', Jesus bits'iis sitíjí nít'é'ígi sikéego jiiłtsá, ḥa'
dzinées'áq nít'é'ígi sidá, ḥa' dzidées'eez nít'é'ígi. ¹³Áko
éí áhodííniid, Asdzání, ha'át'iishq' baa nicha? Nít'éé'
ábizhdííniid, Jó, shiBóhólníihii shits'áq' yóó'adeistíjí lá,
áko nideistíjidi doo shił bééhózin da. ¹⁴Kót'éego
hadzoodzíi'go t'áq'jí' níjiiyá, nít'éé' Jesus siziígo
jiiłtsá, nidi Jesus át'íjigo t'áadoo bééhodzoosíid da.
¹⁵Jesus áhodííniid, Asdzání, ha'át'iishq' baa nicha?
Háishq' hanítá? Mary jinoot'áa'go ákwe'é haz'ánigíí
yaa áhályáanii át'í jinízingo ábizhdííniid, Kwá'ásiní,
yóó'ahwiíníltíjí ládáq' nihwiíníltíjidi bee shił hólne', áko
t'áá shí dahodideeshtéél. ¹⁶Nít'éé' Jesus áhodííniid,
Mary. Áko níjiiyáago Híibrew k'ehjígo ábizhdííniid,
Rabónai! Éí Na'nitiní jiniígo óolyé. ¹⁷Jesus áhodííniid,
T'áadoo shíínítq'í, háálá t'ah doo shiTaa' bich'jí'
nídíshdáah da, nidi nílááh, shik'isóó bich'jí' dínáahgo,
ShiTaa', t'áá éí nihí aldo' nihiTaa' bich'jí' nihéénísdzá,
shiDiyin, t'áá éí nihí aldo' nihiDiyin bich'jí'
nihéénísdzá, shá bididííniil. ¹⁸Áadóó Mary Mágdaliin éí
ídahooł'aahii bich'jí' jílwodgo ábizhdííniid, Bóhólníihii
néiłtsá. Áadóó yee hach'jí' hahaasdží'ígíí baa hojoolne'.

Jesus bídahooł'aahii yich'jí' yit'íní í'diilyaa

(Mt. 28:16-20; Mk. 16:14-18; Lk. 24:36-49)

¹⁹T'áá éí bijí i'íi'áago, Damíjigo, ídahooł'aahii éí Jew
dine'é yéédaaldzidgo biniinaa naháaztání góne' ádá
da'deeskaal, nít'éé' Jesus baa honíle'go biní'gi yiizjí'go
ábidííniid, Nihił dahózhqó le'. ²⁰Kózhdiíniidgo, hála'

índa hooshk’iizh há deinéél’ⁱⁱ. Áko ídahooł’ahii Bóhólníihii dayiiltsáago bił dahózhqod. ²¹Nít’éé’ Jesus ánáhodoo’niid, Nihíł dahózhqó le’. T’áá shiTaa’ shiníł’ a’ígi át’éego, shí ałdó’ danihideesh’aał. ²²Áko díí yee haadzíi’go hayołgo áhodiíniid, Níłch’i Diyinii nihee dahóle’. ²³T’áá háiida bibaqhági át’éii bá yóó’ anídahidoh’ aahígíí, éí bá yóó’ anídahideest’ą, índa t’áá háiida bibaqhági át’éii doo bá yóó’ anídahidoh’ aahígíí, éí doo bá yóó’ anídahideest’ąą da.

Jesus áadóó Thomas

²⁴Nidi Thomas, naakits’áadahígíí la’, Naakií hodi’nínígíí, Jesus níyáago doo ajítah da. ²⁵Áko la’ ídahooł’ aahígíí ádahodiíniid, Nihí Bóhólníihii daníil’ⁱⁱ. Nidi ájíní, Hálatl’áah góne’ bił o’oolkaal nít’é’igíí doo néél’ⁱⁱ góó, áadóó hol o’oolkaal nít’é’í góne’ shíla’ doo íitsigóó índa hooshk’iizh góne’ doo adeeshnii’ góó, shí doo iideeshdląął da.

²⁶Áadóó tseebíjískáago hódahooł’ahii kin góne’ ninááháaztā, áko Thomas ałdó’ ákwe’é ajítah. T’áá ákot’éego ádá náada’deeskaal, nidi Jesus haa honíle’go haníi’gi yiizi’go áhodiíniid, Nihíł dahózhqó le’.

²⁷Thomas áyidííniid, Kwe’é shíla’ bidinílchíidgo níníl’ⁱ, áadóó k’ídílchíidgo shooshk’iizh góne’ adílníih, áko t’áadoo doo iinídlání, nidi iinídlá. ²⁸Thomas éí Jesus áyidííniid, ShiBóhólníihii áadóó shiDiyin God! ²⁹Nít’éé’ Jesus ánáábidoo’niid, Thomas, shiiniłtsánígíí baq̤ shiisínídląąđ. Doo dashiiltséeh da nidi dashoodląągo shaa dadzólíii éí bik’idahojidlí.

Díidí biniyé naaltsoos bee ak'e'ashchí

³⁰ Áadóó náánála' Diyin God bibee adzilii bee béédahózinii t'oo ahayói Jesus hódahooł'aahii bináál t'áá aaníí baa niijiyáhígíí éí díí naaltsoos doo bik'inídaháasdzo da, ³¹nidi Jesus éí Christ, Diyin God biYe' niljíigo deidoohdláqlígíí biniyé díidíígíí bik'inídaháasdzo, áko éí deinohdláqgo baa dadzíínóhlíigo bízhi' biniit'aa iiná nihee dahólqo dooleel.

JOHN 21

Jesus éí bídahooł'aahii tsosts'idgo yich'í yit'íni í'diilyaa

¹Kódzaadóó bik'iji' Taibííriyas be'ek'id bibqáhgí Jesus éí hódahooł'aahii bich'í yit'íni ánáázh'diilyaa; kót'éego bich'í yit'íni ízh'diilyaa. ²Ákwii Sáíman Peter, áadóó Thomas, éí Naakií hodi'nínígíí, áadóó Natháneiyel éí Kéínadéé' naagháhígíí, éí keyah Gálilii biyi'doo, áadóó Zébedii biye' nidilt'éego, índa la' Jesus bíhooł'aahii nidilt'éego bił ahíjiikai. ³Nít'éé' Sáíman Peter áhodííniid, Lóó' hahideestsosgóó déyá. Nít'éé', Nihí ałdó' ákóó nił diikah, dahodííniid. Áko ch'íjíkaigo tsinaa'eeł biih jookai, nidi éí bitl'éé' t'áadoo lóó' la' hadadzistsooz da.

⁴Nít'éé' hayíílkáqgo tábqáhgí Jesus sizjígo dajíiltsá, nidi ídahooł'aahii Jesus át'íjígo t'áadoo yéédahoosjíid da.

⁵Áko Jesus áhodííniid, Sha’álcchiní, lóó’ósh nihee dahóló? Nít’éé’, Ádin, dabizhdííniid. ⁶Áko áhodííniid, Tsinaa’eeł binish’náajígo lóó’ bee hahaltsósí taah daaltsóosgo la’ bee hadadooltsos. Áko taah dadzistsooz, nít’éé’ lóó’ t’óó ahayóigo

biniinaa ch’éeh hadadziiltsóós. ⁷Áko íhooł’ahii Jesus ayóó’ábó’nínígíí Peter áyidííniid, Bóhólníihii át’íí lá! Sáiman Peter éí Bóhólníihii át’íígo yidiizts’áq’go, bi’éé’ yee ákászas, háálá deji’ bi’éé’ t’áágéedgo naalnish nít’éé’, áadóó táyi’ góne’ dah diilwod. ⁸Nidi la’ ídahooł’ahii lóó’ bee hahaltsósí yee lóó’ dayíshoodgo tsinaa’eeł yázhí bił ní’éél, háálá tábaqhíj’ t’áá áyídí, ach’oozhlaa’dóó ála’ bílátahjíj’ ániltsoígíí éí naakidi neeznádiindi aháqhdí’á ánizah.

⁹Táelts’ájíkaigo, ákóó’ tsííd kó’go dajíiltsá, tsílkáa’gi lóó’ sinilgo áadóó lahjí lees’áán sinil. ¹⁰Áko Jesus áhodííniid, Łóó’ hadasoołtsoozíigíí la’ nidoohjáah. ¹¹Áko Sáiman Peter tsinaa’eeł yíih yíyáago lóó’ bee hahaltsósí, lóó’ bii’ hadeezbingo táelts’éiníshóód, nít’éé’ lóó’ dantsxaazigíí neeznádiindóó ba’aan ashldadiindóó ba’aan táá’ lá. Azhá t’óó ahayóí lá nidi, lóó’ bee hahaltsósí t’áadoo neheezdláad da lá. ¹²Jesus áhodííniid, Hágó, da’ohsá. Áko hódahooł’ahii t’áadoosti’ee, Háí lá ánít’í? t’áadoo dahodííniidí da, háálá Bóhólníihii át’íígo bił béédahózin. ¹³Áadóó Jesus dah diiyáago lees’áán néidiinilgo hataiznii’, índa lóó’ ałdó’. ¹⁴Dadziztsqádéké’ náázdiidzáádóó bik’iji’ díí bił k’ad táadi hódahooł’ahii bich’íj’ yit’íní ánízh’diilyaa.

Jesus áadóó Peter

¹⁵Da'jíiyáq'go Jesus, éí Sáíman Peter áyidííniid, Sáíman, John biye' nílinii, da' díidiígíish biláahgo ayóó'áshííní'ní? Áko, Aoo', Bóhólníihii; ayóó'ánósh'níigo nił bééhózin, bizhdííniid. Áadóó ánááhodoo'niid, Shidibé yázhí ba'íltso'. ¹⁶Naakidi aleeh góne' ánááhodoo'niid, Sáíman, John biye' nílinii, da' ayóósh'áshííní'ní? Áko ánáábizhdi'ní, Aoo', Bóhólníihii; ayóó'ánósh'níigo nił bééhózin. Áadóó ánááhodoo'niid, Shidibé baa áhólyá. ¹⁷Táadi azlíj' góne' ánááhodoo'niid, Sáíman, John biye' nílinii, da' ayóósh'áshííní'ní? Táadi Peter, Da' ayóósh'áshííní'ní? ho'doo'niidígíí biniinaa yíní biih níjíítłizh. Áko ábizhdííniid, Bóhólníihii, t'áá altsoní nił bééhózin; ayóó'ánósh'níigo nił bééhózin. Jesus ánááhodoo'niid, Shidibé ba'íltso'. ¹⁸T'áá aaníí, t'áá aaníígóó ándishní, Ániid naniná yéedáq' áká náñílzisgo t'áá ni nínízingóó nanináá nít'éé', nidi hasnítíhgó alts'áqají' k'ídídíílchił, áko ła'da áká nidoosisgo doo deesháał da nínízin yéegóó nidooltééł. ¹⁹Díí kót'éego dazdootsaalígíí bee Diyin God baa hozhdoonih biniyé yee hach'í' haadzíí'. Áadóó kóhodiíniid, Shikéé' yínáál.

Íhooł'aahii ayóó'óó'níinii

²⁰Áko Peter nídzízyiz, nít'éé' íhooł'aahii Jesus ayóó'ábó'nínígíí hakéé' yigáałgo jíiłtsá, éí da'jíiyáq' nít'é'ígi Jesus biyid binahjí' dziztjígo,

Bóhólníihii, háishq' ninándidoo'ááł? bizhdííniidi.

²¹Áko Peter éí yiyiiltsáq'go Jesus áyidííniid, Bóhólníihii, díí diné éí hait'ée doo? ²²Jesus áhodííniid, Náánísdzáají' háni'dii shiba' nijighá hwíínísh'níigo, éí daashq' díilíił? Ni éí shikéé' yínáál! ²³Áko éí ihojił'aahii doo

dazdootsaał da ha'nínígíí ałk'isóó bitahgóó
adahideezdláád, nidi Jesus, Éí doo dazdootsaał da, doo
dííniid da nidi, Náánísdzázají' hání'dii shiba' nijighá
hwíínísh'níigo, éí daashq' díílííł? dííniid.

²⁴Díí íhool'aahii haa hwiinít'ínígíí hoł bééhózingo baa
hojilne', áádóó t'áá hó díidíigíí bee ak'e'jishchí, áko
baa hojilne'ígíí éí t'áá aaníigo nihíł béédahózin.

²⁵Nidi Jesus yaa naayáii náánála' t'óó ahayói alldó' yaa
naayá; éí t'áá áltso bee ak'e'ashchíjigo naaltsoos t'óó
ahayói dooleeł, nahasdzáán nidi bikáa'gi doo bá haz'ąą
da doo sha'shin nisin.

**Wings of Faith Ministries
PO Box 524
Tustin, CA 92781-0524**

Ph: 866.532.5649

flywithwings.org